

Utrechts

Damnieuws

**10e jaargang, nummer 2
januari 2014**

UITGAVE VAN U.D.G.-VRIENDENKRING EN ONS GENOEGEN

Utrechts Damnieuws

Clubblad van twee Utrechtse damverenigingen:
U.D.G.-Vriendenkring en Ons Genoegen

U.D.G. -Vriendenkring

Voorzitter: Paul de Heus 0346215787
Secretaris: Jan van der Lit
Penningmeester: Arie Koster 0302421530
Contributie: per maand €12,-; girorekening 346442
t.n.v. penningmeester UDG-Vriendenkring, Utrecht

Ons Genoegen

Voorzitter: Cock van Wijk 0346241365
Secretaris: Arne van Mourik 0610575256
Penningmeester: Henk Doedens 0302967006
Website: <http://onsgenoegen.damclubs.info/>
Contributie: per maand senioren €15,-; studenten / 65+ €10,-;
jeugd / "slapende" leden €,-; bankrekeningnummer
3000.18.053 t.n.v. penningmeester Ons Genoegen, Utrecht

Clubavond

Maandagavond 19.30 – 24.00 uur, Denksportcentrum Den
Hommel, Kennedylaan 9, Utrecht, telefoon 030-2759988
Competitieleider Johan Strous, telefoon 0348 443 888
Website voor informatie <http://onsgenoegen.damclubs.info>

Eindredactie: Johan Strous, telefoon 0348 443 888

Diagram voorblad: zwart is aan zet(!?) zie partij van
Toys Sheoratan met wit, bladzijde 55

© 2014 UDN, overname met bronvermelding is toegestaan.

UITGAVE VAN U.D.G.-VRIENDENKRING EN ONS GENOEGEN

Inhoudsopgave

Ons Genoegen kampioen UPDB	2
UPDB clubcompetitie 1 ^e klasse / viertallen.	8
Kerstdammen 2013 / Tussenstand Onderlinge	9
Kampioenschap van de Werf door Wouter van Beek ...	12
Heerhugowaard 2013, NK Open door Wouter van Beek ...	14
Spectaculaire topontmoetingen door Alfons Ottink	25
Partijproblemen van Alfons Ottink	31
Probeer eens De Problemist door Arne van Mourik ...	35
Briefkaart van W.H. van Veen door Arne van Mourik ...	38
Eindspel door Auke Zijlstra.....	47
Partijfilm van Auke Zijlstra.	52
Fragmenten spreken	54
Oplossingen Achterkantjes	59
Voor ons plezier: damclubnamen 3-4 door Arne van Mourik ...	60
Wijzigingsvoorstellen UPDB door Johan Strous	63

Bijlagen: VK-ombudsvrouw, Achterkantjes

Van de redactie

Veel te veel bijdragen? Voor deze uitgave wel, maar in de veronderstelling dat er geen sprake is van een kentering maar van een golfbeweging, kunnen de niet geplaatste artikelen in het volgende clubblad terecht. In elk geval, hartstikke bedankt voor het enthousiasme. Ga zo door: net voor Pasen het volgende clubblad en dan weer twee maanden later in juni de afsluiter van het seizoen.

Uiteraard bijna allemaal damtechnische artikelen, het ene met veel verhalende zinnen, het andere met bijna uitsluitend cijferzetten. Zie bovenstaand de inhoudsopgave. Vooral onze professionele dampublicist Arne van Mourik doorbreekt de exacte cijfervarianten met verhalen over de dammers.

Hopelijk kunnen jullie genieten van het gevarieerde aanbod.

Ons Genoegen kampioen UPDB

Het kampioensteam vlnr: Peter Kolkman, Heike Verheul, Wouter Ludwig, Dick de Boer, Cock van Wijk, Alfons Ottink. Ontbrekende gezichten: Henk Doedens en Gerard Morsink.

Eindelijk is het OG gelukt, na 5 jaar op rij 2^e te zijn geweest,
KAMPIOEN.

Kampioen van de hoofdklasse van de clubcompetitie van de UPDB in
het seizoen 2013-2014, om precies te zijn. Proficiat.

De competitie begon in september 2013 zó mooi met een monsterzege 14-2 op Nieuwegein. Maar direct daarop kwam een ongelooflijke domper: verlies met 9-7 van de kampioen van de afgelopen jaren ADG. Zonder de details van de partijen van deze wedstrijd te kennen kan gesteld worden dat het hier wel voor OG tegenzat. Ons surplus aan ratingpunten aan 3 borden leverde ons precies het statistisch gemiddelde van 4 punten (+1) op, terwijl ADG in 2 op papier gelijkwaardige partijen met de volle winst ging strijken, 4 punten (-2).

Het gevolg van deze vroege tegenslag tegen een naaste concurrent was, dat het tot de laatste wedstrijd spannend bleef. Ons team ging geconcentreerd door en won alle resterende wedstrijden met duidelijke cijfers. Ook de 2^e wedstrijd tegen ADG werd ruimschoots gewonnen: 11-5.

Eindstand Hoofdklasse UPDB 2013-2014

		we	+	=	-	pt	bs
1	Ons Genoegen Utrecht	7	6	0	1	12	46
2	ADG Amersfoort	7	4	1	2	9	14
3	Zenderstad IJsselstein	7	4	0	3	8	8
degradatiepoule							
4	Het Groene Hart Nieuwerbrug	7	1	3	3	5	-10
5	Boboli Bunschoten	7	1	2	4	4	-20
6	NDG Nieuwegein	7	2	0	5	4	-38

Als buitenstaander, buiten het team, kreeg ik de indruk dat de teamsfeer ook goed was. Met 4 topspelers met 1200+ rating die de toppers van de tegenpartij voor hun rekening namen, kregen de 4

lagere borden ook gelegenheid om voor de winst te gaan. Winnen is altijd goed voor de sfeer, creëert de “9^e speler”. In de ranglijst met persoonlijke resultaten staan dan ook 3 spelers van de lagere borden in de top-5, dat is heel goed voor de teamspirit. De genoemde ranglijst wordt aangevoerd door onze kampioen Wouter Ludwig met 9 uit 5. Gerard Morsink heeft er ook 9 uit 7. Uit 7 wedstrijden, d.w.z. dat Gerard, evenals Dick de Boer en Cock van Wijk, steeds acte de présence heeft gegeven. Lovenswaardig en memorabel: 100% in aanwezigheid!

Ook een 100%-score voor Heike Verheul, van het winstpercentage! Met slechts 4 partijen wist zij daardoor beslag te leggen op de 3e plaats op de ranglijst van persoonlijke resultaten. Zeker geluk gehad

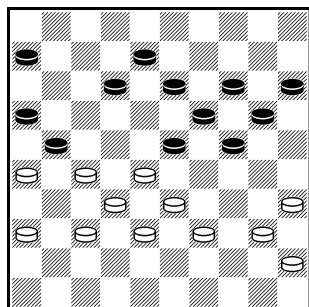

met een paar makkelijke tegenstanders? Nee, absoluut niet, in tegendeel, net zij had de sterkste tegenstand, de hoogste tegenstandersrating. Formidabel! Nog formidabelere wordt het als zij ons vertelt, dat zij in de 2 jaar die zij nu voor Ons Genoegen provinciaal uitkomt alle partijen heeft gewonnen, in totaal 11, incl. 2 in VOS-toernooien!

Persoonlijke resultaten Ons Genoegen

	naam	we	pt	rating	tgnrat.	bord
1	Wouter Ludwig	5	9	1405	1106	1.00
2	Gerard Morsink	7	9	971	907	6.57
3	Heike Verheul	4	8	1244	1140	1.75
4	Peter Kolkman	6	8	1000	984	5.17
5	Dick de Boer	7	8	973	927	7.86
6	Alfons Ottink	4	7	1298	1093	1.75
7	Cock van Wijk	7	7	1228	1110	2.43
8	Henk Doedens	6	6	992	962	6.17
9	Arne van Mourik *	2	4	1202	1031	4.00
10	Auke Zijlstra *	2	4	1211	951	3.00
11	Robert Sall *	3	4	1174	1131	3.00
12	Wim Vlooswijk *	1	2	1123	895	5.00
13	Peter Meijler *	1	2	1107	745	4.00
14	Teus de Mik *	1	1	948	728	8.00

Enige fragmenten.

Peter Kolkman – Antonio Ramirez (2-0)
finale UPDB, Den Hommel, 18-12-2013,
bord 5: Ons Genoegen – Zenderstand.

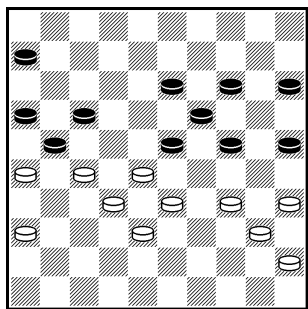
Bijdrage van Peter. Stand na 35.31-26 van wit. Verderop nog meer over deze stelling.

Partij: 35...20-25?...[beslissende fout]...
36.26x17 12x21...Zwart heeft goed gezien

dat nu 39-34 faalt op de bomzet met 24-30, maar wit krijgt heel goed

spel na 36-31 21-26, 27-22 [dreigt Coup Royal met 32-27, dus] 14-20 en na 22-17 zal het nog een hele klus zijn voor zwart om remise te maken. Maar ik heb een forcing met **37.37-31** [21-26 is nu verboden wegens de Coup Royal met 27-22] ...**8-12 38.31-26** [verboden is nog steeds 39-34 spelen, nu wegens 25-30!! en 21-26] ...**12-17 39.39-34!** nu wel, dodelijk!

Gezien de tijdnood wilde ik een dam forceren waarmee ik dacht voordeel te halen. Mijn tegenstander dacht met de volgende afwikkeling zelf op veld 43 te komen en remise binnen bereik te hebben, maar daar had ik juist op gerekend.

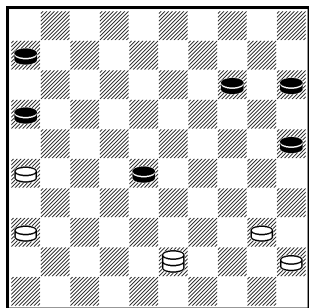
39...24-30 40.35x24 19x39

41.28x8 39x37

42.38-32! 37x28

43.8-3 21x32

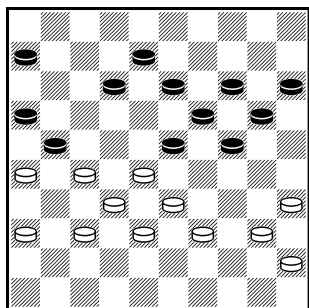
44.3x43

In tijdnood moesten er snel keuzes gemaakt worden. Ik wist niet wat deze stand waard was. **44...28-33** [nu is 43-27 en 26-21 mogelijk] **45.40-35 25-30** [of eerst 6-11 36-31] **46.43x9 33-38 47.9-14** Wit drijft zwart naar 43, anders ruilt wit met de dam op 37. Zwart moet schijf 25 offeren en

dan ga ik een overmachteindspeel in. Maar na **47...38-43**

48.14-32 43-48 49.32-37 48x31 is het uit met **36x27** en **26-21**.

Terug naar de beginstelling, links. Verboden is 13-18, want na xx dwingt wit spoedig schijfwinst af met 39-34-29x29.

Het beste is 24-29 gevolgd door 12x21 en 20x29; wit behoudt het betere spel zowel na 40-34x34 als na 36-31 21-26, 28-22.

Waarschijnlijk dacht mijn tegenstander dat zwart na 12-17 in de diagramstelling een schijf verliest met

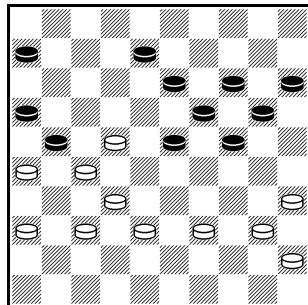

28-22 ; 17x28, 33x22 maar het blijkt juist een lokzet! Zie diagram.

Er volgt: 13-18, 20-25, 23-28, 19x28 en 25x12 over 5 schijven!

Terug naar de beginstelling. Als zwart zich laat opsluiten met 12-17 [onverstandig omdat 13-18 nooit kan], speelt wit 40-34!

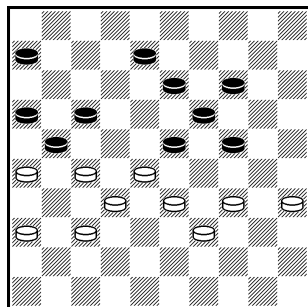
Op 8-12 volgt dan 28-22 met na 23-29x17 36-31 schijf- en partijwinst. Dus na 40-34 24-29 xx en 45x34, gevolgd door 15-20, 38-33 20-24 [anders kettingstelling]: volgend diagram.

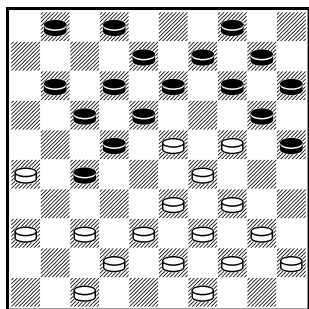
Wit kan nu de schijfwinst binnenhalen met 28-22, maar dan breekt zwart door met 14-20-25 en 24-30x30 met waarschijnlijk remise voor zwart.

Hier is het nog te vroeg voor 35-30 en 33-29 wegens 17-22 (27x20) en 19-24 en 35x44 (26x17). Wit zet voort met 27-22 [iets beter is eerst 36-31] 8-12, [voorkomt schijfverlies met 28-22, maar toch is 14-20

beter] 22x11 6x17 en nu wel Dussault met 35-30 en 33-29, met na 17-22 een gunstig eindspel voor wit, met voorlopig 3 schijven meer.

Buiten dit boeiend fragment van Peter Kolkman heb ik geen andere bijdragen ontvangen om ons kampioenschap luister bij te zetten. Gelukkig kan ik putten uit Toernooibase. Heike Verheul nam in september de draad van het voorbije seizoen weer op: winnen!

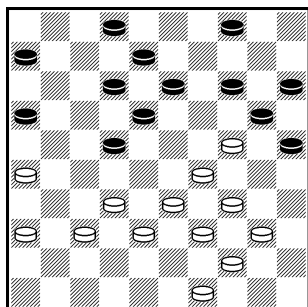

Heike Verheul – Stef Baerends (NDG)

Zwart ging hier in de fout met 1-6 waarop Heike 37-31! Zwart raakt een schijf kwijt, want op 11-16 33-28, op 13-19x28 29-24, op 2-7 24-19 en 33-28 dam. Maar Baerends heeft een trucje: 27-32, 22-28 (23x32), 13-19 en 17x48, maar toch ... na 47-42 gewoon een schijf minder.

In de diagramstelling heeft zwart precies één zet, niet 11-16 of 2-7 wegens 37-31, ook niet 27-31x31 wegens 33-28 en wit weet de noodzakelijke ontwikkelingszet 18-22 langdurig te voorkomen. Nee, zwart moet 1-7 spelen. Dan kan wit vervolgen met 47-41 of 37-32 maar voor het trucje van Baerends spelen wij 37-31: 27-32, 22-28 (23x32), 18-22 (zie steunschijf 7 in functie!), 12x23, 20x27, 17x28 met als vervolg: 26-21 13x22, 21-17. Zwart staat een schijf voor, maar na onschadelijk maken van de lastige schijf 17 is het gelijk.

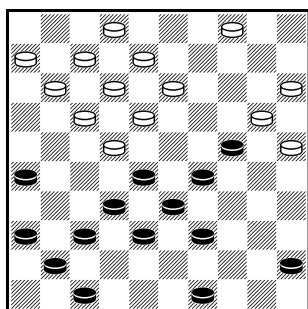

Heike Verheul – Jan Buitenhuis (HGH)

Buitenhuis heeft net met de ruil 17-22x22 de centruminvloed van Heike vermindert, maar na 31-26 staat schijf 22 toch lichtelijk onder druk. Het beste lijkt hier 2-7 [vermindert wel de flexibiliteit: geen ruil meer van 24] met op 37-31 22-27 en op 32-28 14-19. Maar zwart heeft andere plannen: **4-9, 32-28 14-19?** Na 2-7 en 18-23 krijgt wit een

aantrekkelijke aanvalspositie, maar er lijkt nog niets verloren voor zwart. Maar nu wel, heel veel: **28x17 19x30 (of?), 29-24!**

Het plan van zwart was al niet goed, want ook na gewoon 29-23 zou schijfverlies niet te voorkomen zijn geweest. Schijf 18 laten staan introduceert combinaties in de handhaving van de witte schijf op 17. Terugslaan met 30x19 kan niet wegens 26-21 en 38-32, dus **20x29, 33x35 12x21, 26x17 2-7, 39-33 7-11** [met eerst 18-23 was wit tot een terugtocht te dwingen, wel met een schijf meer] **38-32 11x22, 32-28** en nu 22-27 niet mag, is de strijd beslist.

Gerrit de Bruin (ADG) – Heike Verheul

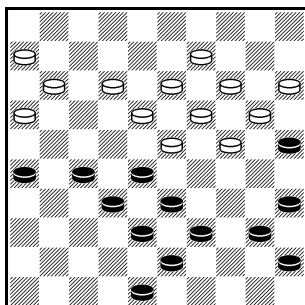
Wit moet eerst 40-35 spelen alvorens naar 32 te ruilen. Waarom? De les van Heike: **38-32 27x38, 43x32 25-30! 34x25 23x43, 49x38 22-27!** [wil 32 zich vervoegen op 23?] **31x22** [kan met 38 nu gesloten] **18x27, 32x21 12-17, 21x12 13-18, 12x23 19x50** uit.

UPDB clubcompetitie 1^e klasse.

	1e klasse	we	+	=	-	pt	bs
1	DVSB	8	8	0	0	16	78
2	DAWO	8	7	0	1	14	20
3	UDG - Vriendenkring	8	5	1	2	11	-2
4	LDV Loenen	8	3	2	3	8	-10
5	<u>Austerlitz</u>	8	2	3	3	7	4
6	ADC	8	2	1	5	5	-22
	DVSB 2	8	2	1	5	5	-22
8	Loosdrecht	8	1	1	6	3	-20
9	Het Groene Hart 2	8	1	1	6	3	-26

		we	pt	rating	tgnrat.	bord
1	Paul de Heus	7	13	1159	880	1.00
2	Ruud Klaarenbeek	8	13	1001	927	2.25
3	Arie Koster	8	8	981	965	3.12
4	Jan van Ee	7	7	835	780	6.57
5	Fred Dammers	8	6	839	858	5.00
6	Wim de Jong	6	5	866	831	5.17
7	Evert Muis*	4	3	778	856	6.50
8	Tiemen Smit*	4	3	848	846	6.50
9	René Nurmohamed	6	3	677	844	7.83
10	Patrick van der Tol	5	2	892	910	2.80
11	Harry van der Vecht*	1	0	444		8.00

Fred Dammers met zwart. Wit aan zet staat hopeloos vooral door schijf 42. Met deze schijf op 43 zou wel 27-22x22 kunnen, doordat dan de hielslag 37-31x41 schijf 16 onder controle houdt. Na 28-22 miste Fred helaas (hij won wel) het volgende juweeltje: 23-28! 13-19, 19x10, 25x41 en 26x48.

UPDB clubcompetitie viertallen.

	viertallen	we	+	=	-	pt	bs
1	Austerlitz 2	6	4	1	1	9	14
2	DAWO 2	6	3	2	1	8	10
3	Ons Genoegen 2	6	2	2	2	6	4
4	LDV Loenen 2	6	0	1	5	1	-28

		we	pt	rating	tgnrat.	bord
1	Jan Uyterlinde	5	9	949	742	1.40
2	Teus de Mik	5	5	948	761	1.60
3	Gilliana Ramdisoen*	5	5		557	3.80
4	Andreas Ongers	4	3	473	662	3.50
5	Lex van Amerongen*	1	2	1064	857	1.00
6	Hidde van Abbema	1	1	852	785	3.00
7	Dick de Boer*	1	1	973	605	3.00
8	niet opgekomen*	2	0		738	2.50

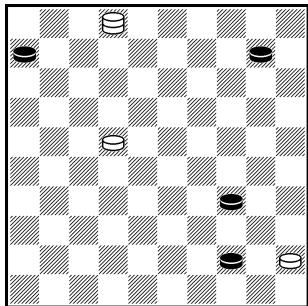
Kerstdammen 2013

Op maandag 23 december 2013 is het jaarlijks terugkerende kerstdammen gehouden. In eerste instantie met het ideale aantal van 23/24 deelnemers. Ideaal, omdat nu een clubbreed evenement mogelijk was, goedpassend bij de samenzijn gedachte van kerst. Het idee was 6 teams van 4 spelers een competitie van 5 rondes te laten spelen, waarbij de sterkste elkaar treffen aan het eerste bord en de spelers met de laagste rating aan bord 4. Maar bij aanvang van de partijen waren er 2 spelers nog niet aanwezig, en helaas was daar niets aan veranderd toen de eerste ronde voorbij was. Gelukkig voor de deelnemers was er ook een plan B: de 3e en 4e bordspelers in één groep plaatsen voor 9 rondes sneldammen. De 1ste en 2e bordspelers gingen verder met de teamwedstrijden.

De uitslag van de groep sneldammers was als volgt: **1.Wim de Jong** (13 punten uit 8), **2/3.Dick de Boer en Teus de Mik** (11), **4.René Nurmohamed** (10), **5/6.Adri Timp en Jan van Ee** (8), **7.Fred Dammers** (7), **8.Harry van der Vecht** (3), **9.Andreas Ongers** (1).

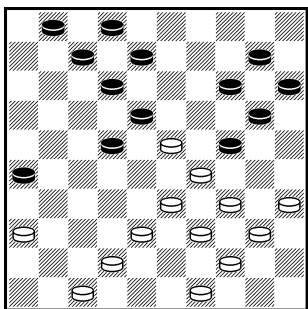
Een mooie prestatie van Wim de Jong!

Teus de Mik met wit laat zien waar het in het sneldammen om gaat: onverwachtse kansen krijgen en benutten. Na 2-35 speelde Dick de Boer 44-50? Teus zag nu de winst in één over het hoofd: 35-40!

De uitslag van de teams: **1.Arne van Mourik** (5 punten uit 5) met **Peter Kolkman** (8) [8 wedstrijdpunten met team, 13 bordpunten], **2.Wim Vlooswijk** (5) met **Johan Strous** (6) [6,11], **3.Wouter van Beek** (6) met **Arie Koster** (4) [6,9], **4.Cock van Wijk** (5) met **Peter Meijler** (7) [5,12], **5.Alfons Ottink** (8) met **Gerard Morsink** (3) [5,11], **6.Auke Zijlstra** (1) met **Arie Schwartz** (2) [0,3].

Een fraai resultaat van Arne van Mourik, die zich als regerend sneldamkampioen van de club makkelijk aan bord 1 handhaafde, met Peter Kolkman, die aan bord 2 voor de teamwinst zorgde. Ook prima scores (bord 1) voor Wim Vlooswijk en Alfons Ottink. Ongetwijfeld werd er in de teams die 5^e en 6^e eindigden (stilletjes) gemopperd op partner of zichzelf. Als organisator was ik wel tevreden, al denk ik dat

teams van 3 of 4 prettiger is (meer zielen, meer vreugde, minder mentale druk op/van individuele teamgenoten). **Diagram:** Cock van Wijk telde met een openingsstudie Wouter van Beek uit. Hier speelde Wouter 34-30 22-28 uit! Maar het zou ook verkeerd zijn gegaan na 47-41 1-6, 41-37 6-11, 38-32 20-25, 29x9 18x47, 9-4 10-14 met damvangst op 20.

Tussenstand Onderlinge Competitie ultimo 2013

Tot en met ronde 21 op 30 december 2013

		aw	+	=	-	pt	egemid	tgemid	totaal
1	Alfons Ottink	18	11	7	0	29	1,611	1,097	2,708
2	Wouter Ludwig	10	5	5	0	15	1,500	1,190	2,690
3	Wouter van Beek	10	5	4	1	14	1,400	1,151	2,551
4	Robert Sall	15	7	6	2	20	1,333	1,154	2,487
5	Arne van Mourik	18	5	13	0	23	1,278	1,172	2,449
6	Wim Vlooswijk	16	7	6	3	20	1,250	1,123	2,373
7	Auke Zijlstra	15	6	6	3	18	1,200	1,166	2,366
8	Cock van Wijk	16	4	11	1	19	1,188	1,076	2,264
9	Johan Strous	19	8	6	5	22	1,158	1,102	2,259
10	Arie Koster	12	4	5	3	13	1,083	1,059	2,143
11	Peter Meijler	21	6	9	6	21	1,000	1,124	2,124
12	Dick de Boer	17	6	6	5	18	1,059	1,032	2,091
13	Peter Kolkman	11	4	4	3	12	1,091	1,000	2,091
14	Lex den Doop	17	6	6	5	18	1,059	0,976	2,035
15	Fred Dammers	12	4	4	4	12	1,000	0,944	1,944
16	Arie Schwartz	19	6	6	7	18	0,947	0,992	1,940
17	Ruud Klaarenbeek	8	2	2	4	6	0,750	1,167	1,917
18	Gerard Morsink	13	1	7	5	9	0,692	1,104	1,796
19	Sjef Valk	16	4	5	7	13	0,813	0,942	1,755
20	Tiemen Smit	14	3	6	5	12	0,857	0,853	1,710
21	Teus de Mik	14	4	3	7	11	0,786	0,881	1,667
22	Wim de Jong	11	3	3	5	9	0,818	0,839	1,657
23	Hidde van Abbema	11	2	4	5	8	0,727	0,790	1,517
24	Jan van Ee	14	3	1	10	7	0,500	0,913	1,413
25	René Nurmohamed	14	2	2	10	6	0,429	0,828	1,257
26	Andreas Ongers	10	0	1	9	1	0,100	0,782	0,882
27	Evert Muis	6	2	4	0	8	1,333	0,882	2,215
28	Heike Verheul	6	0	5	1	5	0,833	1,304	2,137
29	Henk Doedens	7	2	1	4	5	0,714	0,928	1,642
30	Jan van der Lit	4	1	1	2	3	0,750	0,600	1,350
31	Harry vd Vecht	3	0	0	3	0	0,000	0,844	0,844

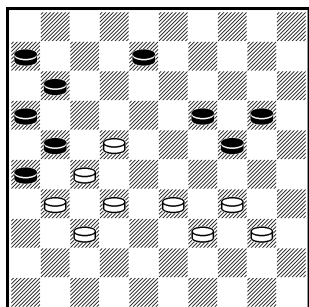
Partijen: 201 (per ronde 9,6), Winstpartijen/-percentage: 126 / 62.7%

Kampioenschap van de Werf

door Wouter van Beek

Het belangrijkste kampioenschap ter wereld. Hét topevenement van het dammen, althans voor mij, is maar bij twee mensen bekend, Alfons en mij, en heet het Kampioenschap van de Werf. Jaarlijks wordt dit heuglijke hoogtepunt van het damseizoen gespeeld aan de werf van de Oudegracht, voor mijn huis. Wie meestal kampioen is? Als ik zou tellen, ben ik bang dat Alfons dit wereldtoernooi vaker heeft gewonnen dan ik, dus tel ik maar niet. Drie partijen telt dit KvdW, en dit jaar kwamen niet verder dan twee. Twee remises, en dat is ongewoon want 'nulles' zijn zeldzaam in deze zinderende ontmoetingen die uiteraard door de hele wereldpers worden gevolgd. Niet verslagen natuurlijk, want wij schuwen het felle licht van de publicitaire schijnwerpers. Daarom hier een verslagje van dit waarlijk kosmische treffen.

Wouter van Beek - Alfons Ottink, 18.7.13

Een typisch resultaat van aanval door het centrum door mij en verdediging van Alfons. Ik was heel vroeg geweest met 36-31, om de opstoot 22-18 als voortdurende positionele dreiging te gebruiken. Dat heeft wel een nadeel. De opsluiting is nu goed voor wit, met zwarts vijf schijven op zijn korte

vleugel, maar na 22-18 ruilt zwart 8-12 x x en slaat het makkelijk om. Ik dacht dat ik het hier voor elkaar had

44.40-35 Sterker is 34-29, zal blijken ...**20-25**

45.34-29 Ik overwoog nog 33-28 8-13 39-33 24-30 x x x maar zag dat dit niet klopte voor me: 25-30 28-23 11-17 x x17, 23-18 x x, 17-22 x 30-34 en zwart wint

Trouwens, 33-28, 8-12! 39-33, 12-17! Is nog erger voor me. En, ik ging ervan uit dat de zaak rond was, Alfons' kleine finesse overziend.

45...25-30!

46.29x20 19-23

47.35x24 23-28

48 32x23 21x41

49.31-27 41-46

50.33-28 46-41

51.20-15! 41-36

52.39-33! 8-12

Hier is 22-17! 36x42

17x8 42x20 15x24 meteen remise.

53.23-19 12-18

54.22x13 36x4

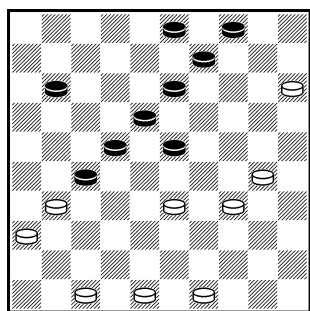
55.19-14 26-31

en het liep remise.

Beter was dus geweest in de diagramstand:

44.34-29 8-13. Direct 20-25x14 geeft moeilijk spel voor zwart na 33-29 14-20 39-34. Het beste lijkt 24-30 met op 22-18 8-12, op 33-28 11-17x17 en dus 22-17 21x12, 40-35 19-24 met voordeel wit.

45.40-35 [of 39-34 13-18 x x 40-35 20-25 x x met moeilijk maar waarschijnlijk houdbaar spel voor zwart]...20-25 [hier moet eerst 13-18 x x] 46.29x20 15x24 47.33-29 14-20 48.35-30 20-25 49.39-34 en wit wint. Jammer van de gemiste kans, maar dat is een beetje het thema van deze hele bijdrage.

Alfons Ottink - Wouter van Beek

In de eerste partij, die van 1-7-2013, had ik ook de leiding gehad. Stand na 37-31-x x

38...23-28 **39.47-42 28x33**

40.34x43 18-23 **41.42-38 23-28**

Om 38-32 niet toe te laten.

42.38-33 28x43 **43.43x34 13-18**

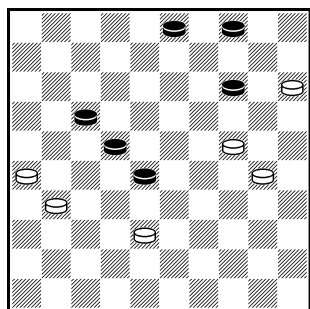
44.34-29 27-32! **45.48-43 22-28**

46.43-38! 32x43

Op 22-28 volgt 15-10-5

48.29-24 11-17 **49.31-26 18-22**

50.36-31.

Ik denk een winstvariant te hebben:

50...17-21

51.26x17 22x11

52.30-25 3-9

53.31-26 11-17 Gewonnen toch, op tempo?

54.25-20! 14x25

55.24-19 en remise. En dat zo laat op de avond.

Heerhugowaard 2013, NK Open door Wouter van Beek

Een leuk toernooi, Heerhugowaard. Op het tijdstip waarop vroeger ‘Den Haag’ viel, verkassen de dammers tegenwoordig massaal naar Heerhugowaard, helemaal ‘bovenin’ Noord-Holland. Door de goede sponsoring en daarmee het voor dammers aantrekkelijke prijzengeld, zat deze zomer de clubzaal van de tafeltennisclub vol met de hele wereldtop dammen: Georgiev, Schwartzman, Ndjofang, Virny, enfin noem maar op. Ik speel één zomertoernooi per jaar, vroeger Den Haag, nu dus Heerhugowaard. Het gebon heel goed, allemaal, maar dat is de gebruikelijke litanie van de dammer. Na mijn overwinning in de eerste ronde tegen een aardige Scheveningse damster – vanuit Schevingen komt elk jaar een hele delegatie naar Heerhugowaard – werd ik meteen hoog ingeschaald, tegen grootmeester Kalmakov. Ik ken Andrej al lang, maar dan vanuit een andere positie, als voorzitter van de FMJD, en dit was mijn eerste partij tegen hem. Ik belde Tini om de computer aan te zetten, want ik speelde ‘elektronisch’; zo heeft zij de partij kunnen volgen, vooral kijkend naar het grafiekje van King’s Row om te zien wie er beter stond.

Andrej Kalmakov – Wouter van Beek

1.33-29 20-25

2.32-28 15-20

3.28-23 19x28

4.29-24 20x29

5.34x32

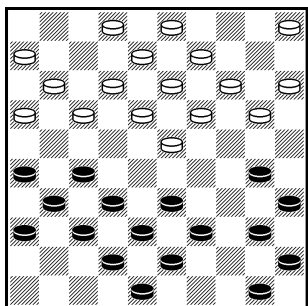
Kalmakov heeft geen zin in

een vroege onvoltooide hekstelling en ‘gaat voor de randschijf’. Ik bouw wat merkwaardig op om een sterke linkervleugel te houden.

5...13-19

6.39-33 10-15

7.44-39 5-10

8.40-34 15-20

9.45-40 8-13

10.32-28 2-8

11.37-32 17-22

12.28x17 12x21

13.32-28 7-12

14.41-37 10-15

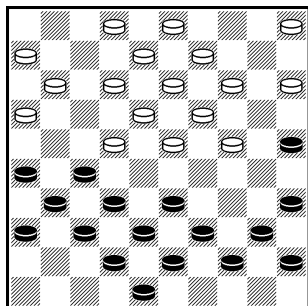
15.47-41 20-24

16.50-45 14-20

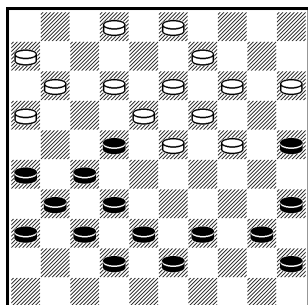
17.37-32 4-10

18.41-37 10-14 diagram.

Het ‘uitschuiven’ is ongeveer klaar, met de keuze van zwart om 2 op te spelen en niet 4,

en van wit om 47 op te spelen. Nu moeten de beslissingen komen: **19.34-29 21-26**
20.31-27 1-7

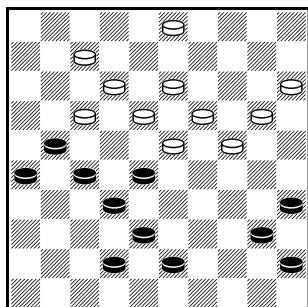

Ik bereid de ruil met 18-22 voor. Als wit hier 29-23 offert, krijg ik na 25-30 , 40-34 x x 12-18 volgens mij goed spel. Dit schijnoffer komt straks wel, onder iets betere condities.
21.46-41 18-23 **22.29x18 13x31**
23.36x27 9-13 **24.39-34 12-18**
25.34-29 3-9 **26.29-23 18x29**
27.43-39 7-12 **28.41-36**

31.49-44 20-24
34.40-34 12-18

32.29x20 15x24
35.37-31 26x37

33.45-40 14-19
36.42x31 18-23

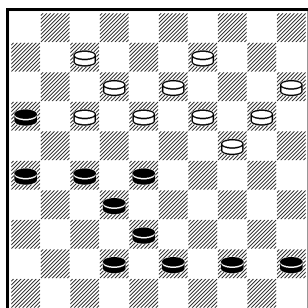

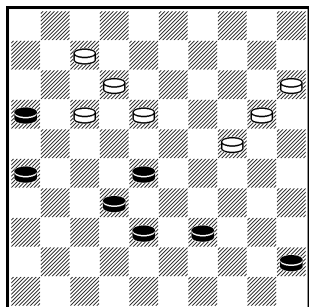
Nu is de opsluiting na 25-30 40-34 riskant voor zwart, dus gewoon maar teruggeven, maar ik moet nu uitkijken om niet in de verdrukking te komen. **28...29-34**

29.40x29 24-30 **30.35x24 19x30**

Ik vond dat ik het hier lastig had, maar de computer had tot dusver een volkomen vlakke lijn getoond, geheel gelijke stand. Dat zou je eigenlijk moeten weten in de partij! Wit gaat nu tegen schijf 23 spelen. Een alternatief is 48-42 en 33-29
37.28-22 11-17 **38.22x11 16x7**
39.48-42 30-35

Ik dwing wit eigenlijk tot de nu volgende afwikkeling. De Rus ziet 27-22 24-29 x x niet als kansrijk, ik ook niet, en de volgende ruilen zijn voor mij eigenlijk geen probleem, want na het slaan 39-33 en 33-28 faalt op 25-30.

40.33-29 24x33

41.38x18 13x22

42.27x18 8-12

43.42-38 12x23

44.38-33 7-12

45.32-27 9-13

Hier sloeg King's Row op tilt, zei Tini me later: ineens een groot voordeel voor wit. Zelf schatte ik het eindspel na 33-29 35-40 als makkelijk houdbaar voor zwart, ondanks de schijf minder. Andrew dacht er net zo

over, en speelde

46.31-26 12-17*

47.27-21 17-22

48.21-16.

Belangrijk hier is dat 36-31 6-11 (de enige!) 21-17 11-16 x

x 31-27 x x redelijk makkelijk remise is te

houden voor zwart. Daar zit het me wat

mee. Maar wat wit speelt maakt het me niet

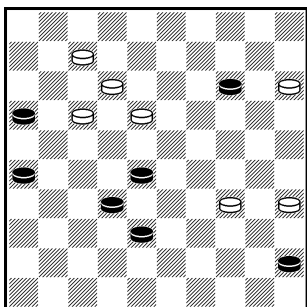
moeiler: 48...22-27 49.26-21

27-32 50.21-17 32-37 (diagram) en

hier bood Kalmakov remise aan!

Nog even genieten:

Yes!! 1-1 tegen een echte GMI!

De dag erop weer tegen een Rus, nu Iwan Trofimov, spitsroeden lopen dus. Dat ging een stuk minder goed. Of eigenlijk, na een prima opening waarin ik duidelijk de leiding had, ging het combinator mis. Instructief, heet dat, ofwel wonden likken.

Wouter van Beek – Iwan Trofimov

1.32-28 17-21

2.31-26 12-17

3.38-32 7-12

4.37-31

Ik verwachtte hier 'Russisch', dat wil zeggen 19-23 x x

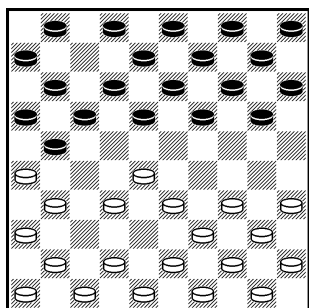
31-27 23-28 32x23 18x38 43x32 met

bekende maar altijd interessante opsluiting.

De variant is nogal geliefd onder

grootmeesters die willen compliceren, maar

Iwan wil toch wat anders

4...1-7

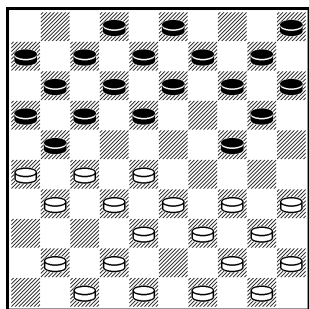
5.41-37 19-24

6.43-38 18-22

7.31-27 22x31

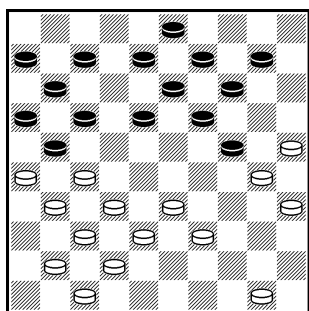
8.36x27 13-18

9.37-31 9-13

10.46-41 4-9

Lekker begin voor wit. Iwan is wat ongericht aan het compliceren, maar vooral voor zichzelf. Hij was hier achteraf ook heel ontevreden over. Volgens hem is het beste voor wit nu 41-36. Na 18-22 x x22 kan gewoon 31-27 x x27, want dan volgt op 12-18 een standaarddam door 28-22!

(17x37) 26x17 (11x31) 38-32 (37x28) 33x4. Ik kies voor een optie die 18-22 onmogelijk maakt, maar wel een opstoot toelaat die wat gaten in mijn stand aanbrengt:

11.34-30 24-29**14.45x34 18-23****17.42-37 10-14****20.30-25 20-24****12.33x24 20x29****15.28x19 14x23****18.39-33 5-10****21.34-29 23x34****23.43-39 8-13****13.40-34 29x40****16.49-43 15-20****19.44-39 13-19****22.39x30 12-18****24.48-42 2-8**

Tot zover een opbouw die niet al teveel beslissingen vergde. Ik sta nog steeds prima, en Tini thuis begon opgewonden te raken, want ook dit was op internet te volgen. De computer gaf aan dat ik een stuk beter stond, zou het dan lukken? Voor de hand lag bij de laatste zet 47-42, maar ik was beducht voor

zetjes naar 47, al zitten die nu er nog niet in. Ik investeerde dus nog een schijf in de KVO.

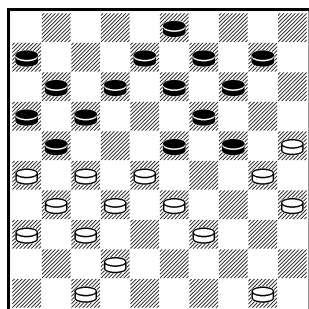
We zijn nu in het hoogtepunt – zeg maar dieptepunt – van de partij. Aangewezen voor wit is 39-34, en zwart blijft onder grote druk staan. Ik begin echter schimmen te zien, spoken, dam-fantomen, je zegt het maar. Ik dacht via 41-36 met 27-22 iets effectief te kunnen doen, met offeren en achterlopen, maar dat klopt helemaal niet: na 18-23 27-22 x x17 x 32-27 kan gewoon 23-29.

25.41-36 18-23**26.33-28 7-12****27.38-33**

Volgend diagram.

Hier ging de jonge Rus in een diepe trance. Hoewel ik al wat van mijn voordeel kwijt ben, is de stand nog lastig voor zwart. Waar hij

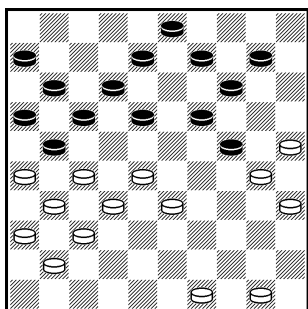
uiteindelijk mee kwam was een grote verrassing: **27...23-29**

Nu pas zag ik het, als ik liet slaan volgde 14-20 met een doorbraak naar 41. In enige paniek miste ik de rust om kalm door te rekenen wat dit allemaal waard was; dan had ik gezien dat na 50-45 (29x38), 42x33 (14-20), 25x5 (13-18), 5x23 (18x38), 30x19! (12-18), 32x43 (21x14), meerslag,

dus helemaal niet naar 41. Het hele slaggeweld was bedoeld om uiteindelijk de stand met gelijk spel te lossen. Wat ik deed was veel slechter, maar ik was hier überhaupt het spoor bijster.

28.42-38? 29-34! Volstrekt niet gezien, nu komt er een combinatie naar 41 met hetzelfde mechanisme, dus moet

29.47-41 34x43 30.38x49 13-18

Hier vergis ik me weer. Het beste is nu 49-44 maar na 18-23 33-29x29 kan zwart goed met 21-27 opstoten met een prima stand.

Ik vergis me in de volgende combinatie, want ik denk dat ik de dam op 49 afvang; zwart maakt het nu mooi af:

31.49-43? 14-20

32.25x5 8-13!

33.5x23 18x49

34.30x8 17-22!

35.27x7 11x13

36.26x17 49x8 opgegeven!

Terug op mijn gemiddelde dus weer. In een open toernooi krijg je dan een douceurtje, een zwakkere tegenstander. Dat werd Jan Koerselman, en daar lukte het wat beter. De openingsschermtutselingen gaan om de beheersing van het centrum, en zijn niet vreselijk opwindend.

Jan Koerselman – Wouter van Beek

1.33-29 17-21

2.31-26 19-23

3.26x17 11x22

4.39-33 7-11

5.44-39 14-19

6.50-44 10-14

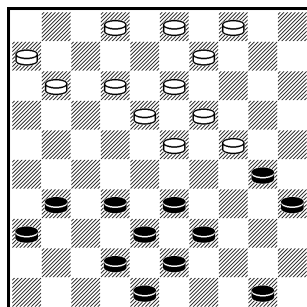
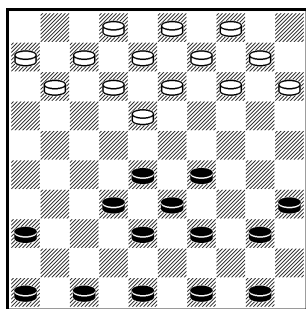
7.32-28 23x32

8.37x17 11x22

9.41-37 19-23

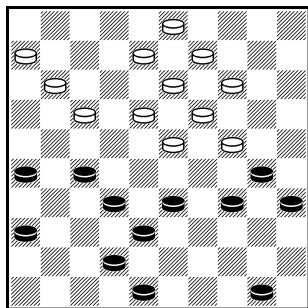
Op de foto een tafeltje grootmeesters, vooraan op de rug Kalmakov

10.35-30 20-25 11**30-24 14-19****13.35x24 13-19****15.46-41 6-11****17.29x40 9-13****12.40-35 19x30****14.24x13 8x19****16.34-30 25x34**

De stand is weer 'los' met wat tempo-voorsprong van zwart, waar wit wat aan gaat doen:

18.33-28 22x33**19.39x28 23x32****20.37x28 11-17****21.41-37 4-9****22.37-32 15-20****23.44-39 5-10****24.39-33 17-21****25.36-31 10-15****26.43-39 2-8****27.31-27**

Hoewel de zwarte stand geschikt is voor de omsingeling, heeft wit nauwelijks zwakke punten in zijn stand. Essentieel is dat de opstoot 28-23 wordt voorkomen, dus **27...19-24** **28.49-43 12-17**

29.39-34 13-19

30.42-37 8-13

31.47-42 20-25

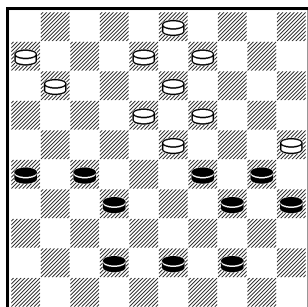
De wachtzetten zijn voorbij; om de omsingeling door te zetten heeft zwart nogal wat naar de rand gespeeld. Wit moet wat 'doen': **32.34-29 18-22**

33.29x20 15x24

34.27x18 13x22

35.37-31 1-7

36.31-26 3-8

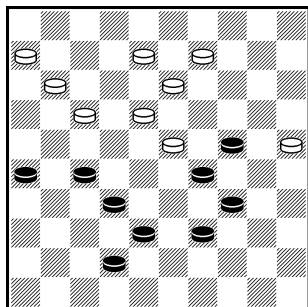
Waarschijnlijk is i.p.v. 8-13 sterker, want nu kan wit zich los ruilen. Het beste voor wit is nu 40-34 en dan 32-27 en 33-29. Zwart kan daar weinig tegen doen. Wit denkt echter dat hij zo slecht nog niet staat:

37.43-39? 7-12

38.39-34 8-13

39.48-43 21-27

40.32x21 16x27

De kaarten zijn nu helemaal geschud. Op 34-29 (12-18), 29x20 (25x14) en schijf 28 valt. Vermoedelijk is 33-29 het beste en na (24x33) 28x39 (22-28) ziet de aanval van zwart er – eindelijk! – goed uit.

Wit wil meer, en speelt 41.42-37.

Op 12-18 volgt gewoon 37-32 en de dam na 9-14 en 24-30 wint niet. Goed berekend, maar hij had iets overzien:

41.42-37? 25-30

42.34x25 24-29

43.33x24 22x31

44.26x37 19x30

45.25x34 17-21

46.34-29 21-26

47.29-23 27-31

Het klopt precies; met één tempo meer, 43-38

48.37-32 31-36

49.32-27 36-41

50.27-22 41-46

51.23-18 12x23

52.22-17 46-32

53.17-11 32x35

54.11-7 23-28

55.45-40 35x49

56.7-2 13-18

57.2-13 28-32 opgegeven.

Daarmee stond ik weer op + 1, en kreeg ik weer een 'sterke'. Dat werd Richard Mooser, welbekend; tegen hem kreeg ik een aanval over het kerkhof met voordeel, maar uiteindelijk wist ik niets te bereiken, 1-1.

De dag van mijn doem was aangebroken in ronde 6, tegen Krijn ter Braake – iemand die voor zijn meesterresultaat zat te spelen – en daarin zou slagen ook – met mijn hulp.

Krijn ter Braake – Wouter van Beek

1.34-29 19-23

4.50-45 5-10

7.34x25 13-19

2.40-34 14-19

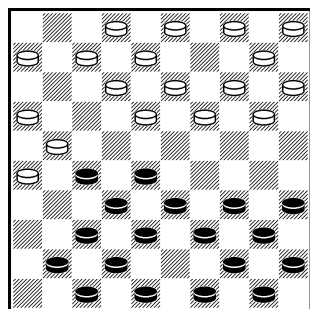
5.29-24 20x29

8.38-33 15-20

3.45-40 10-14

6.33x24 19x30

9.42-38 8-13

10.35-30 20-24

Ik wil de partij uit overbekende wateren halen, en neem een ruil die ik doorgaans schuw

11...24-29

13.32x23 18x20

15.47-42 12-18

11.40-35

12.33x24 23-28

14.31-27 20-24

16.39-33 7-12

17.44-40 1-7

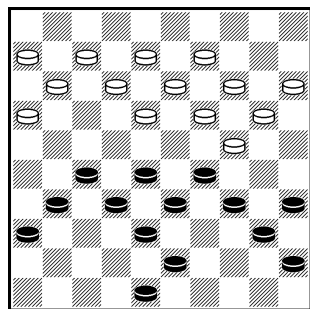
19.41-36 10-15

21.43-39

18.36-31 18-23

20.46-41 12-18

Wit houdt alle opties open, en zwart moet ergens heen; weer neem ik een voor mij ongewone ruil, maar in dit geval wel goed

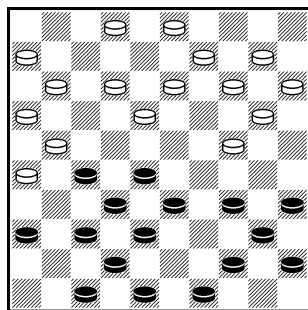
21...14-20

22.25x14 9x20

23.37-32 7-12

25.49-44 12-17

27.30-25 4-9

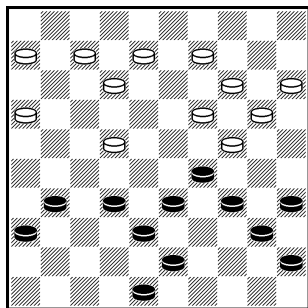

24.41-37 17-22

26.48-43 2-8

28.25x14 9x20

Wit staat onder druk, en probeert zijn Tshizhov vuist te gelde te maken door de ruilen naar 29: 29.33-29 24x33

30.38x29 23x34

31.40x29

In de partij dacht ik dat nu na 3-9 een combinatie zou volgen met 29-23 en dan de meerslag via 27-21 met een slag van 40 naar 21. Maar 27 is weg, en de combinatie gaat alleen op als er een schijf op 26 staat. Maar wat ik doe is op zich goed en leidt naar een halve hekstelling waarin wit het moeilijk

heeft: **31...17-21**

32.31-26 22x31

33.26x17 11x22

34.36x27 22x31

35.37x26 6-11

36.43-38 11-17

37.39-33 19-24

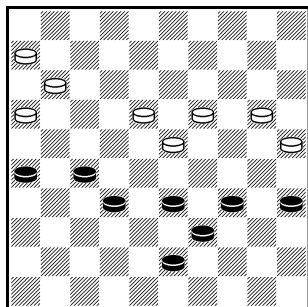
38.42-37 13-19

39.37-31 8-12

40.44-40 3-8

41.32-28 20-25

42.29x20 15x24

43.38-32

Wit staat moeilijk, maar wat er nu gebeurt is te erg voor woorden: **43...18-23??**

44.33-29 24x22

45.35-30 25x34

46.40x7 19-23

47.32-27 opgegeven.

Dit is vreselijk natuurlijk, maar wat is de stelling waard? Zwart moet spelen (8-13),

31-27* (18-23). Nu is 26-21, 33-29 en 35-30 vermoedelijk te duur, maar wit redt zich met 27-22 (12-18), 22x11 (16x7), 26-21! En nu volgt op (23-29) 28-23!, dus (7-12), 32-27 (23x32), 27x38 en ik heb net geen sluitende winst kunnen vinden.

In de volgende ronde had ik een boeiend duel met Wiebren de Vries, een joviale speler met een prachtige pet.

Wouter van Beek – Wiebren de Vries

1.33-29 19-23

2.35-30 20-25

3.40-35 17-22

4.32-28 22x24

5.30x28 14-19

6.37-32 11-17

7.39-33 6-11

8.44-39 10-14

9.45-40 1-6

10.41-37 17-22

11.28x17 12x21

12.32-28 5-10

13.38-32 7-12

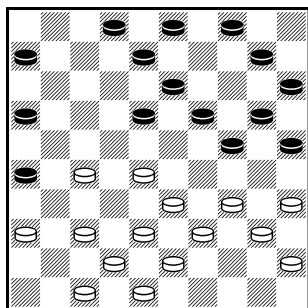
14.43-38 21-26

15.49-43 11-17

16.50-45 17-22

17.28x17 12x21

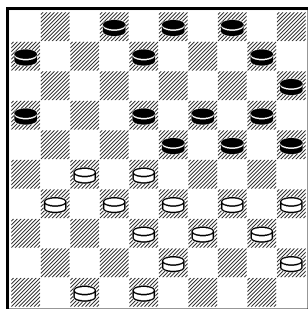
18.32-28 18-22

19.28x17 21x12**22.37-32 14-20****20.31-27 19-24****23.41-37 9-14****21.46-41 12-18****24.32-28 14-19**

Het heeft even geduurd, maar nu komt er tekening in de strijd, d.w.z. mijn spel tegen de randschijf – lijkt een beetje op wat Kalmakov tegen mij deed.

25.36-31 18-23 Zwart kan de verleiding niet weerstaan. 36-31 is de enige om netjes 26 af te ruilen **26.37-32 26x37**

27.42x31 13-18 Dit moet wel, zwart ziet dat hij zich in de problemen heeft gespeeld

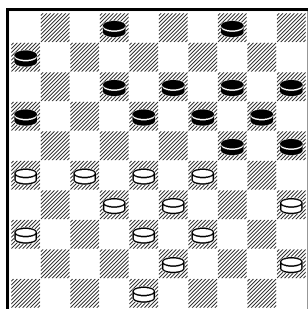
Natuurlijk wil ik hier graag met 47-41-36 doorgaan, maar er zit een geniepige Coup Napoleon in, 47-41 (24-29!), 33x22 (23-29), 34x23 (11-16), 27x16 (25-30), 35x24 (20x47). Hoe nu verder? Na lang analyseren ben ik tot de conclusie gekomen

dat ik eerst 48-42-37 moet spelen en daarna 47-41-36, want zo lang houdt zwart de Coup Napoleon er niet in. Ik kies in de partij voor een aanval op de zwarte korte vleugel, via de rand.

28.31-26 10-14**29.47-41 8-12****30.41-36** Beter is

hier voor wit meteen 34-29x29. Ik haal nu een schijf uit mijn

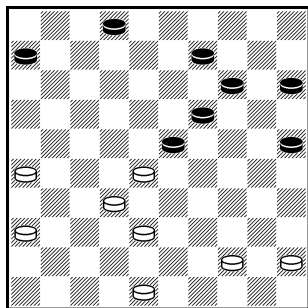
verdediging **30...3-8 31.34-29 23x34**

32.40x29 8-13

Weer een geval van hoe nu verder! Ik lijk erg goed te staan, maar blijkt bij nader inzien weinig concreets in handen te hebben. Zwart gaat verder met 2-7 en 4-9 om tot 18-23 te komen, wat voor mij de mogelijkheid tot een aanval op links geeft. Ik moet wel veld 32

tijdig opvullen. Maar de zwarte tegenaanval komt sneller op gang dan je zou verwachten

33.27-21 16x27**34.32x21 2-7****35.38-32 4-9****36.43-38 18-23****37.29x18 12x23**

38.21-17 24-29
40.39-34 29x40

39.33x24 20x29
41.35x44 7-12

Mijn voordeel is aardig verdampt, maar ik moet wel doorzetten.

42.17x8 13x2
44.36-31 2-7
46.32-27 15-20

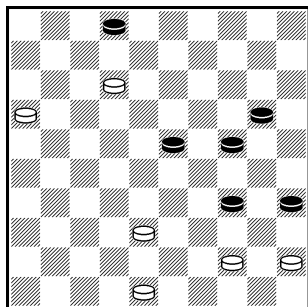
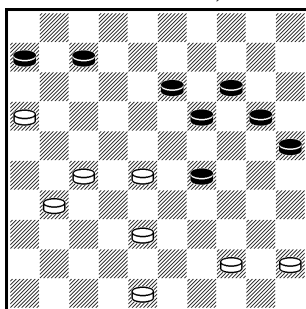
43.26-21 23-29
45.21-16 9-13

Zwart verdedigt zich nauwkeurig, en zorgt ervoor schijf 22 straks

met 13-18 te kunnen afruilen. Mijn volgende zet voorkomt dat, maar laat zwart wel op 23.

rechter diagram:
48.22-17 14-19
50.31-26 7-12
52.16-11 6x17
54.26-21 29-34

47.28-22 19-23
49.27-21 25-30
51.17x8 13x2
53.21x12 30-35
55.21-16 19-24!

Zwarts laatste zet is prima. Ik zie nu dat de geplande variant net remise is: 12-7 (2x11), 16x7 (24-29), 7-2 (34-40), 45x34 (29x49), 2-16 (49x32!), 16x15 (35-40), 15-33 (23-29), 33x24 (40-44) remise!

En probeer daarom wat anders, nl. 16-11.
Als zwart nu doorzet met (24-29), 12-7!

(34-40A), 45x34 (29x49), 7-1 (49x7), 1x15 uit!

A: (2-8), 7-2! (8-12), 11-6 en nu faalt (34-40) 45x34 (29x49) op 2-16 (49x32!), 16x15 (35-40), 6-1! (12-18), 15-33 W+

Maar zwart had 19-24 met een heel ander oogmerk gespeeld: **56.16-11 34-40 57.45x34 2-8 58.12x3 24-29 59.3x25 29x49** remise.

In de laatste twee rondes kon ik tegen de jonge Belg Stijn Kindt een klassiek voordeel niet verzilveren, terwijl ik tegen Raymond Koopmanschap een slechte opening met veel moeite kon rechtekken. Uiteindelijk geëindigd op mijn gemiddelde was ik niet erg tevreden – het was toch zo mooi begonnen! Volgend jaar beter!

Spectaculaire topontmoetingen

door Alfons Ottink

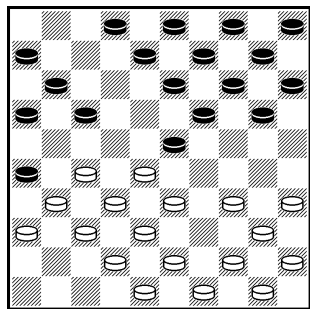
Ik bespreek hier twee fraaie partijen uit de huidige Onderlinge, de eerste tegen Cock van Wijk, de tweede tegen Wouter van Beek. De partijen hebben eenzelfde opening gemeen waarin beide opponenten zich laten opsluiten op de lange vleugel.

Cock van Wijk – Alfons Ottink

Met zwart trad ik Cock tegemoet op 4-11-2013. Onze partijen zijn vaak principieel van aard en een lust voor het oog.

1.32-28 17-21**2.37-32 21-26****3.32-27 26x37****4.41x32 11-17****5.46-41 7-11****6.36-31 1-7****7.41-36 17-22****8.28x17 12x21****9.42-37 7-12****10.47-42 21-26****11.33-28 18-23** [gebruikelijk is 19-23; wij

verlaten nu de bekende paden]

12.39-33 12-17

13.34-30 Een belangrijk alternatief is 27-22. Maar, zoals Cock later aangaf, wilde hij een nog principiëlere stand.

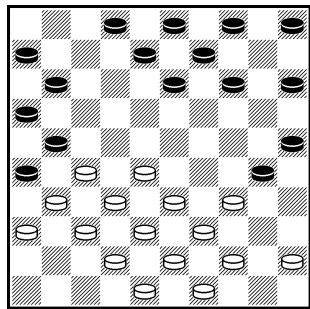
...17-21 14.40-34 Op 30-25 is 23-29 mogelijk...**20-25**

15.44-40 15-20**16.34-29 23x34****17.30x39 20-24**

Zwart wil de ontwikkeling van schijf 35 voorkomen. **18.50-44 10-15**

19.40-34 24-30 Zwart kiest ervoor om 1) 34-30 te voorkomen en schijf 35 af te ruilen en 2) de rand op te zoeken. De strijd vindt op de

rechterkant van het bord plaats.

20.35x24 19x30

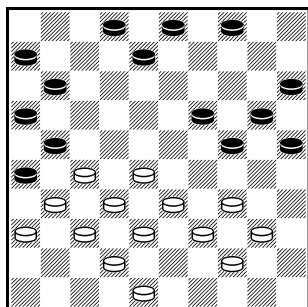
21.44-40 Een ander idee is 33-29 om de rechterkant te versterken. **...30-35**

22.34-29 49-44 is het alternatief. Wit staat dan aan twee kanten gebonden **...35x44**

23.39x50 14-19**24.43-39 19-24****25.29x20 15x24****26.45-40 13-19**

Versterking vanuit de rechtervleugel.

27.40-34 5-10

28.50-44 10-15

29.44-40 9-14

30.49-44 14-20

34-29 gaat niet en dus zoekt wit zijn heil via veld 22, de linker vleugel nog zwaarder makend. **31.28-22 24-30**

32.33-29 30-35

33.38-33 19-24

Legt wit zo veel mogelijk aan banden.

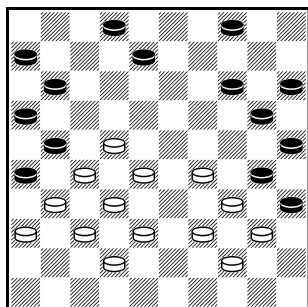
34.48-43 3-9

[11-17 was een belangrijk

alternatief]

35.43-38 24-30

36.33-28 9-14.

Mogelijk is hier: 37.38-33 14-19, 38.29-23 20-24, [of 2-7] 39.23x14 24-29,

40.34x23? 4-9, 41.14x12 11-17,

42.22x11 16x47, 43.27x16 Z+

37.29-23 14-19

38.23x14 20x9

39.38-33 2-7

[om 22-18 met 7-12 te

kunnen beantwoorden]

40.42-38 15-20

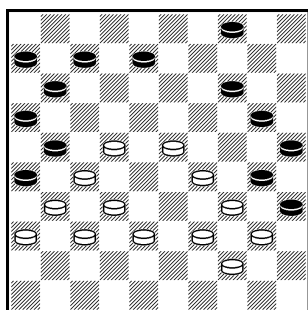
Nu ziet de variant

41.22-18 7-12, 42.18x7 11x2, 43.27-22 21-27, 44.32x21 16x18,

45.28-23 18x29, 46.33x15 er gevaarlijk uit voor wit.

41.28-23 9-14

42.33-29

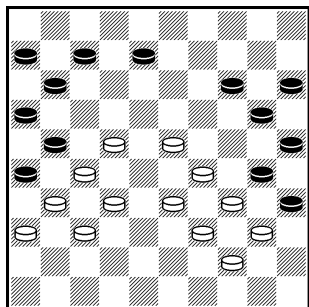

Met de haven in zicht bega ik een belangrijke fout. De geplande terugruil 14-19 had erg goede kansen gegeven: 42...14-19, 43.23x14 20x9, 44.38-33 9-14, 45.33-28 4-9, 46.28-23 14-20, 47.23-19 9-13, 48.29-24 20x29, 49.34x23 13x24

en wit kan opgeven omdat altijd 24-29 volgt, tenzij wit investeert in een te dure doorbraak met 50.23-19 24x13, 51.40-34 13-19, 52.39-33 30x17, 53.27-22 17x28, 54.32x14 25-30, Z+

42...4-10

43.38-33 10-15. Zie volgend diagram.

Cock verraste mij nu met 23-19! Dit leidt snel tot schijfverlies voor wit, maar geeft wit wel aan beide kanten weer bewegingsvrijheid. Dat is het grote verschil met de volgende varianten:

44.22-18 14-19, 45.23x14 20x9,
46.27-22 21-27, 47.32x21 26x28,
48.33x22 16-21, 49.37-32 21-26,
50.31-27 9-14 Z+?

44.23-18 7-12, 45.18x7 11x2, 46.22-18 8-13, 47.18x9 14x3
48.29-23 3-9, 49.23-18 2-8, 50.33-28 20-24, 51.28-23 [ook na
28-22 15-20 volgt de damzet 32x3 met 18-13, 39-33 en 27-22]
...15-20 [vooral niet 24-29 wegens 32-28 en 18-13 W+]
52.39-33 30x19, met na 18-12, 27-22, 32x3 en 24-30 Z+?

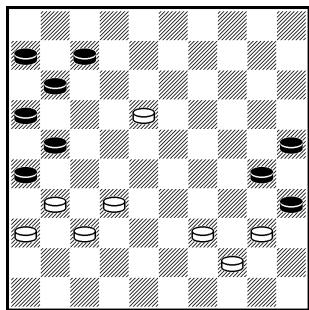
44.23-19 14x23
47.29x20 12x23

45.29x18 20-24
48.33-28 15x24

46.34-29 8-12
49.28x19 24x13

50.22-18 13x22

51.27x18

Zwart heeft met de omsingelende randschijven schijfwinst afgedwongen, maar de centrumbeheersing biedt wit nu voldoende compensatie. Zwart gaat nog wel aan de leiding, doordat met enige terugruiltjes zwart weer centrale schijven krijgt om de witte opmars af te stoppen.

51...7-12

52.18x7 11x2

53.40-34 2-8

54.31-27 8-13

55.27-22 6-11

56.34-29 13-19

57.39-33 19-24

58.29x20 25x14.

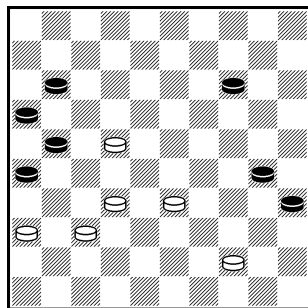
Zie diagram rechts

De partij eindigde in remise na het volgende spannende verloop:

60.22x11 16x7

59.33-29 11-17

61.36-31 7-12

62.31-27 12-17

63.27x16 17-22

64.37-31 26x28

65.16-11 28-32

66.11-7 32-37

67.7-1 37-41

68.1-6 22-27

69.6-39 remise.

Wouter van Beek – Alfons Ottink.

De opening is dezelfde als in de partij tegen Cock van Wijk. De partij werd op 16-12-2013 voor de onderlinge gespeeld.

1.32-28 17-21

2.37-32 21-26

3.32-27 26x37

4.41x32 11-17

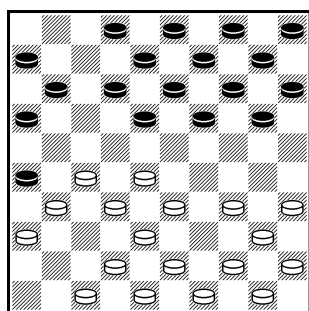
5.46-41 7-11

6.36-31 17-22

7.28x17 12x21

8.41-36 1-7

9.33-28 7-12

10.39-33 21-26

Nu moet wit na 11.44-39 26x37, 12.32x41(?) opletten voor de Haarlemmer ...18-23, 13.38-32? 23-29, 14.33x24 20x29, 15.34x23 16-21, 16.27x18 13x44, 17.50x39 19x46 Z+.

11.42-37 18-23. Achteraf gaf Wouter nu de voorkeur aan 12.47-42 12-17, 13.27-22 17-21 [beter is waarschijnlijk 8-12, 33-29 12-18 en 29-24] 14.31-27 8-12, 15.33-29 12-18, 16.44-39 20-24, 17.29x20 15x24 met ander spel

12.44-39 12-17

13.27-22 Deze zet beval Cock later na de partij aan. Hij wordt op zijn wenken bedient door Wouter. ...8-12.

Nu is ook 33-29 mogelijk met na 12-18 47-41 een afwikkeling na 23x32, 38x27 en 2-8.

14.34-29 23x34

15.40x29 20-24

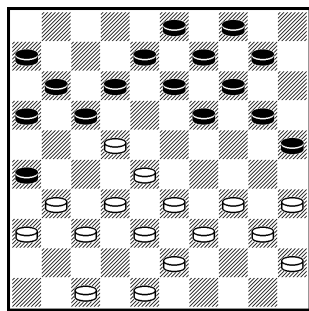
16.29x20 14x25 [vermijdt bewust veld 24]

17.45-40 10-14

18.40-34 5-10

19.49-44 2-8

20.44-40 15-20

21.50-45

...17-21 Besluit de linkervleugel van wit meer aan banden te leggen. Wit moet daarna serieus met 19-23x23 houden.

22.31-27 12-18

23.47-42 20-24

24.34-30 25x34

25.40x20 14x25

26.39-34 9-14

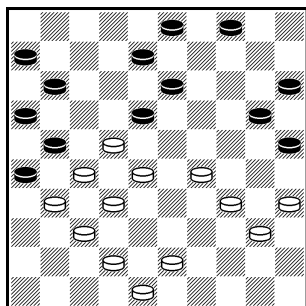
27.33-29 14-20

28.45-40 [hier 38-33 spelen om de

komende probleemzet van zwart voor te zijn, werkt niet: wit verliest een schijf door de hekstelling]

...19-24! 29.36-31 [gedwongen] 24x33 30.38x29 10-15.

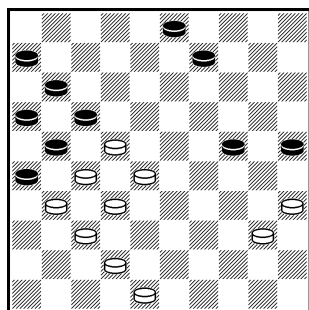
Nu is 31.29-24 20x29, 32.34x12 8x17 een slechte keuze wegens 33.42-38 13-19, 34.38-33 15-20, 35.40-34 20-24, 36.43-39 4-10, 37.48-43 10-15, 38.34-30 25x34, 39.39x30 15-20, 40.43-39 20-25, 41.39-34 3-8 met een gunstig eindspel voor zwart na 33-29.

31.43-38 4-9.

Nu is 29-24 wel een goede mogelijkheid, sterker gezegd, voor wit is deze schijnbaar onaantrekkelijke voortzetting bijna de laatste mogelijkheid om de verrassende plannen van zwart te dwarsbomen! 32.29-24 20x29, 33.34x12 8x17 Met 6-6: wie sluit wie op? De strijd gaat om de controle over 23 i.v.m. de witte zwakte op.28. 34.38-33 13-19, 35.33-29 19-24, 36.29x20 15x24.

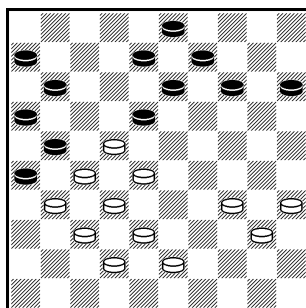
Zie nevenstaand **analysediagram**.

37.40-34 9-13, 38.48-43 13-19 [ook met 3-8 43-38 en dan pas 13-19 bereikt zwart niets na 34-29x29] 39.34-29 24x33, 40.28x39 17x28, 41.32x14 21x41, 42.42-37 41x32, 43.14-10 26x37, 44.10-5 remise.

32.48-43 20-24

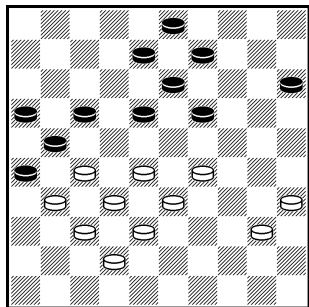
33.29x20 25x14.

Nu onderkent wit niet de zwarte dreiging: hier moet 28-23x23, waarschijnlijk met houdbaar spel na of 13-19-24 of 11-17x17. **34.38-33 11-17!** [op weg naar een verborgen zwakte: schijf 31] **35.22x11 6x17** **36.43-38** [wit heeft nauwelijks beter: na 34-30 18-22x22 kan zwart slechts worden

vertraagd met 28-23 en 32-28] ...**14-19** Nog niet direct fout, maar direct 18-22 is beter: 36...18-22, 37.27x18 13x22, 38.28-23 14-20, 39.35-30 8-12, 40.33-28 22x33, 41.38x29 17-22 en zwart wint een schijf. **37.34-29**

Ik trap hier in lichte tijdnood in een damzet.

Erg goede kansen had gegeven:

37...9-14, 38.40-34 [op 29-23xxxx 14-20; op 29-24xx 14-19 (temponood) en 3-9; en op 35-30 18-23] ...14-20, 39.34-30 19-24, 40.30x19 13x24, 41.28-23 8-13, 42.23x12 17x8 Z+

37...18-22

40.28-22 17x39

43.2-19 21-27

38.27x18 13x22

41.40-34 39x30

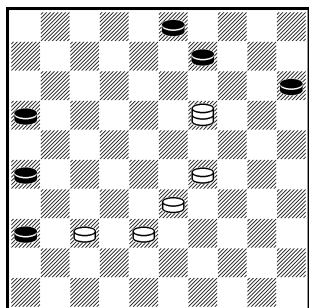
44.32x21 26x17

46.42-38 21-26

39.31-27 22x31

42.35x2 31-36

45.38-33 17-21

Hier lijkt Wouter de winst te missen met:

47.19-23 9-13, 48.29-24 3-9, 49.23-28 13-18, 50.28-5 16-21, 51.5-28 9-13, 52.28-5 21-27, 53.5-14 dat ziet er wel gewonnen uit.

49.19x2 36-41

52.33-28 47x20

55.14-9 1-45

47.29-24 26-31

50.38-32 9-13

53.32-27 20-29

56.9-25 45-40

48.37x26 3-8!

51.2x19 41-47

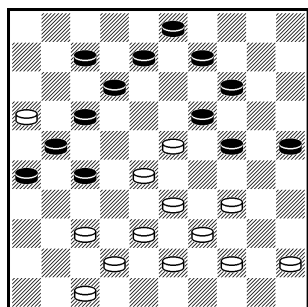
54.19-14 29-1

57.25-39 15-20 remise

Partijproblemen van Alfons Ottink

In het huidige seizoen is Alfons begonnen met maandelijks, elke eerste maandag van de maand, een eigen probleem te bespreken op de clubavond. De clubleden krijgen het probleem enkele dagen van tevoren geëmaild om de oplossing zelf te vinden. Sinds augustus zijn de onderstaande problemen aan bod gekomen.

Probleem augustus 2013

Eerste publicatie van dit probleem op 5 aug., ter oplossing op de clubavond.

1.44-40 lijkt een heel goede zet want wit dreigt erg sterk met 28-22 en dam op 4!
Maar zwart wint dan met

1...17-22 hiermee dreigt zwart dus
2.28x17 19x28 3.33x31 14-19

4.16x27 12x41 5.47x36 26x48 Z+

Oplossing. Wit lost de problemen in de diagramstelling op met:

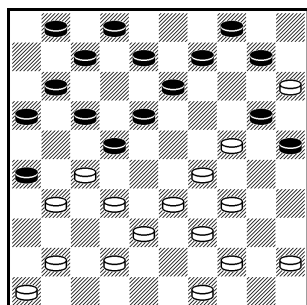
1.33-29 24x22 **2.38-33** de voorbereiding ...**19x28**
3.37-32 de meerslagverrassing ...**27x38** **4.16x18 12x23**
5.42x4 W+

De andere witte begint met 1.47-41 om de zwarte dreiging 17-22 te ontcrachten schiet tekort na het sterke 1...9-13. Enkele varianten.

<u>2.44-40</u> 24-29	3.33x24 19x30	4.38-33 3-9
5.42-38 30-35	6.41-36 35x44	7.39x50 13-19
8.43-39 25-30	9.34x25 17-22	10.28x17 19x28
11.33x31 14-19	12.16x27 12x34	13.50-44 19-24 Z+
<u>2.45-40</u> 24-30	3.40-35 3-9	4.35x24 19x30
5.34-29 27-32	6.16x27 32x21	7.37-32
[of eerst 41-36 21-27]	7...13-18	8.42-37 18-22
9.41-36 14-20	10.37-31 26x37	11.32x41 21-27
12.41-37 7-11	13.37-31 9-14	14.29-24 20x18
15.33-29 22x24	16.31x2 11-16	17.39-34 30x48 Z+

2.34-29 24-30 [of 26-31-36] 3.29-24 30-35 4.24-20 35-40
 5.20x18 40x49 6.23x14 12x32 7.37x28 7-11
 8.16x7 8-12 9.7x18 27-32 10.38x16 49x36 Z+

Probleem september 2013

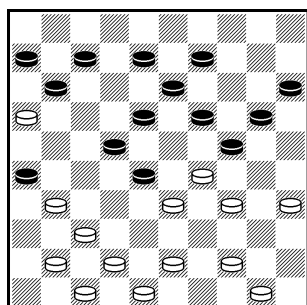
Voor deze stand moeten we terug naar mijn jeugd in de achterhoek met G. Kerkdijk en I. Weiss als inspiratorbronnen. Het is 1973 en de Suikerstichting heeft een probleemwedstrijd uitgeschreven.

Hoe wint wit?

Wit kan veld 37 niet dicht zetten. Hij loopt dan spoedig vast:

1.42-37 17-21 2.41-36 10-14 Z+ Wit komt niet verder
 omdat 33-28 niet mogelijk is.
1.41-37 1-6 2.46-41 10-14 3.41-36 8-12
 4.45-40 2-8 5.33-28 22x33 6.39x28 14-19
 7.44-39 19x30 8.15x35 18-23 9.28x19 13x44 Z+

Oplossing. Wit wint prachtig door: **1.33-28 26x48 2.44-40 22x35 3.27-22** De verrassing: zwart moet er drie met de dam slaan.
...48x37 4.15x24 18x27 5.41x5

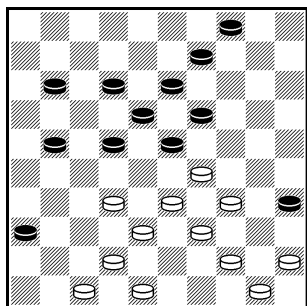
Probleem oktober 2013

Deze compositie is gemaakt in 1974. Het probleem werd ingezonden naar het concours van de Suikerstichting, een toenmalig uniek partijprobleemwedstrijd. Wit wint weer met een grote eindslag en de dam komt helemaal alleen te staan, aldus het commentaar van toentertijd van Jannes van der Wal.

Oplissing. 1.31-27 [meerslag] 28x30 2.37-31 [meerslag] 26x46
 3.42-38 [weer meerslag] 24x42 4.48x37 46x40 5.35x24 22x31
 6.50-45 [de slotzet] 19x30 7.45x1

Het enige probleem bij dit probleem is dat de stand niet goed verklaarbaar is. Voor gangbare problemisten geen punt, maar partijproblemisten hechten er wel waarde aan. De beginstand is alleen te verklaren met 23-28 als laatste zet. Maar dan had zwart beter direct 22-28 33x22 en 18x36 met schijfwinst kunnen doen. De zet 23-28 is dus onlogisch en dus is de stand niet goed verklaarbaar.

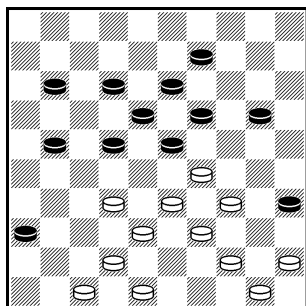
Probleem november 2013

We schrijven Krokus 2013, 39 jaar na het laatste suikerprobleem. Het mag een klein wonder heten dat toentertijd deze stand op het bord is gekomen. De twee Russische partijcomponisten Jurij Jermakow en Michal Galkin en niet te vergeten onze Arne van Mourik met al zijn aandacht voor

partijproblematiek zijn inspiratiebronnen geweest. Maar eerlijk gezegd kan ik niet meer precies achterhalen wat mij nou over de streep trok. Hoe dan ook, het is de start van een lawine aan composities en forcings. Partijproblemen wel te verstaan.

Wit speelt en wint; het maakt deel uit van een tweeling, zie volgend diagram.

Oplissing. 1.44-40 35x44 2.47-41 36x47 3.32-28 23x43
 4.29-23 47x40 5.23x3 43x34 Nog het beste, anders is
 zwart de dam kwijt. 6.3x49 40-23 7.49x40 4-9 De
 zwarte schijf op 18 geven met 23-28 verliest ook. 8.40-34 23x40
 9.45x34 9-13 10.34-29 13-19 11.50-44 19-23
 12.29-24 23-28 13.24-20 28-32 14.48-42 18-22
 15.20-15 22-27 16.15-10 27-31 17.10-5 31-37
 18.42x31 32-38 19.5-37 38-43 20.44-39 43x34
 21.37-28 34-40

2^e probleem november 2013

Schijf 4 is verhuisd naar veld 20. Het bijzondere is nu dat de zet 44-40 nu achterwege moet worden gelaten.

Oplossing. 1.47-41 36x47

Indien nu

2.44-40 35x44

3.32-28 23x43

4.29-23 47x40

5.23x3 43x34

6.3x15 40-23

7.50x39 23-32.

Zie diagram rechts: deze stelling is remise aldus Flits.

2.32-28 23x43

3.29-23 47x49

4.23x3 43x34

5.3x15

Nu leidt 5...35-40

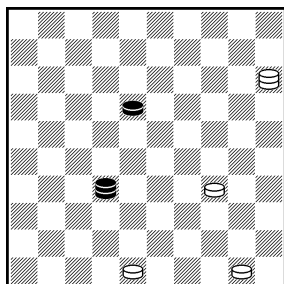
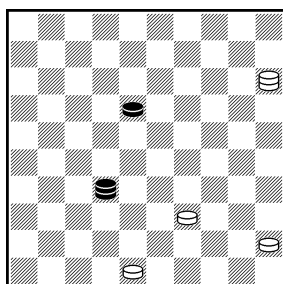
6.45x34 49-32 tot diagram links, en dit wint weer wel aldus Flits.

5...49-16

6.48-43 16x49

7.50-44 49x40

8.45x34

Probleem december 2013

Een probleem met dwangzetten, een meerslag en alles moet in goede volgorde. Met een oppositie als eindresultaat.

Oplossing

1.32-28 23x21

2.42-37 20x29

3.39-34 29x40

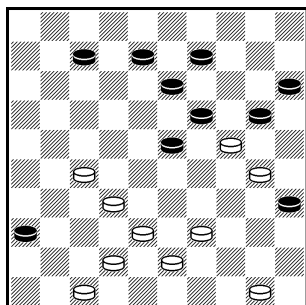
4.38-33 35x24

6.50-45 47x29

7.45x1 13-18

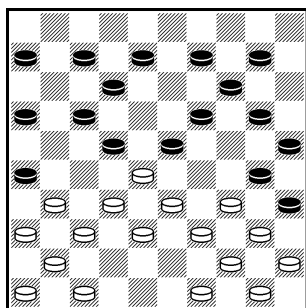
9.43-39 24-29

10.37-31 oppositie

5.47-41 36x47

8.1x20 15x24

Probleem kerst 2013

De kerstboom bracht AC Milaan een ronde verder. Wit speelt en wint.

Oplossing

1.34-29 23x43

2.40-34 30x39

3.31-27 22x42

4.36-31 26x37

De kerstboom! 5.28-23 De lont wordt

aangestoken. 5...39x28 6.38-33 28x39 7.47x38

De ontploffing volgt. 7...19x28 8.44x24 37x28 Nog een

laatste slag. 9.24-20 43x32 10.20x9 en wit wint.

Probeer eens De Problemist

door Arne van Mourik

Citaat uit De Problemist december 2013: "... want de vormgeving van een probleem deed er niet toe, het ging om de inhoud. En de inhoud, die moest voldoen aan de Scherpe Regels, anders was het geleverde product niet goed. De jaargangen van dit blad uit de zestiger en zeventiger jaren getuigen hiervan. Maar, zo spraken we onszelf in de 21e eeuw toe, problematiek met regels is slechts één aspect van de combinatie rijkdom die het damspel biedt: waarom laten we niet de gehele rijkdom in onze periodiek zien? Nou, dat gingen we dus doen!"

En met succes: sinds 2011 is het aantal abonnees gestegen van circa 160 tot 220 nu. (Stijging van ruim 35 procent!) Maar dit aantal is natuurlijk nog veel te laag, want zie eens wat u voor 5 euro per nummer allemaal krijgt:

1. De rubriek Forcings van Frans Hermelink
2. De rubriek Eindspel van Gerrit de Bruijn
3. Relatie tussen partijspel en composities (meestal door Arie van der Stoep)
4. Combinaties uit de toernooipraktijk, eventueel verbonden aan

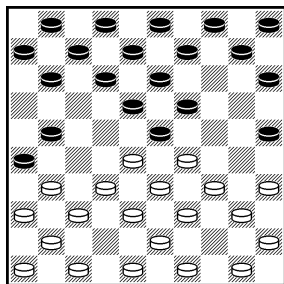

bekende damproblemen

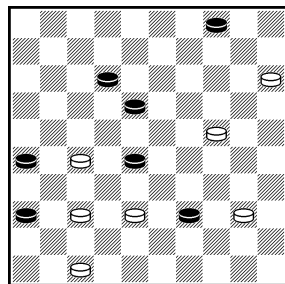
5. Probleemrubriek (met column) van Arne van Mourik
6. Hoe ontstaat een goed damprobleem? Door Tom Kieboom (diverse gasten)
7. Historische verhalen en korte biografieën (meestal door Arne van Mourik)
8. Eindspelkampioenschappen, door Johan Bastiaannet
9. Interviews (in het jongste nummer met Johan Krajenbrink)
10. Sterke partijspelers laten zien hoe zij combinaties als tactisch middel gebruiken. (in december was het Ron Heusdens; eerder kwam bijv. Pim Meurs aan de beurt)

De woorden ‘Scherpe Regels’ zijn nauwelijks meer in DP te lezen, het gaat weer puur om mooi dammen! In het jongste nummer stond een artikel over de kaatszet. Hieruit enige fragmenten:

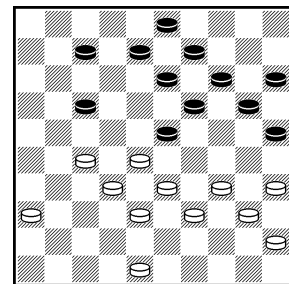
1 A.M. Olsen

2 H. van Westerloo

3 I. Dan-Gur

1. Een klassieker in de opening, uit 1912(!): 31-27 (11-16) 37-31! (26x37) 27-22 (18x27) 29x18 (12x23) 34-30 (25x34) 40x18 (13x22) 28x26 (37x28) 33x31 en wit heeft een schijf gewonnen. Het “kaatsen” mag duidelijk zijn: door schijf 13 hoe dan ook naar veld 22 over te hevelen ontstaat een gevoel alsof die schijf de goede kant op wordt gekeerd, met hulp van randschijf 25.

2. Een heel ander soort kaats had kunnen voorkomen in de competitiepartij Herman van Westerloo – Arne van Mourik, Utrecht 8 december 2012: 47-41!! (36x47) 38-32! (47x20) 32x23! (18x29) 15x44!! en ook nu heeft wit een schijf gewonnen, dankzij het

“kaatsen” op schijf 18. In Hoofdlijn werd (door Gerrit Boom) geestig opgemerkt: “Sommige problemisten zijn zelfs tijdens hun eigen partij nog aan het componeren. Herman van Westerloo kon de oplossing niet vinden.”

Eerlijk gezegd had ik zelf ook tijdens en na de partij helemaal niet gezien dat Herman zo op wel heel eigenaardige manier kon kaatsen!

3. Het mooiste voorbeeld uit de wedstrijdpraktijk waarbij het kaatsen een (bij)rol speelt is ongetwijfeld de stand van het derde diagram. In het WK junioren 1980 won de Israëliër Dan-Gur van de Italiaan Perani: 48-43 Logisch, maar zwart staat zowaar verloren:

- 1) (7-11) 27-21 (17x26) 34-30 [kaatsen!] (25x34) 40x18 (13x22) 28x6+
- 2) (20-24) 34-29 (23x34) 40x20 (15x24) 28-23 (19x37) 38-32 (37x28) 33x2+
- 3) (8-12) 27-22! met schijfwinst (of +3) W+
- 4) (23-29) lijkt nog mogelijk, maar 34x23! [verhindert (25-30) wegens 1 om 3 naar dam na] (17-22) 27x18! (13x22) 28x17 (19x37) 17-12! en alsnog dam op 1! W+

Het is januari. U kunt nog gewoon instappen en voor 30 euro (slechts 5 euro voor een bijna altijd lekker dikke DP) een jaarabonnement uitproberen. Bevalt het u niet, dan houdt u het bij dat jaar. Maar natuurlijk kunt u ook ontdekken wat een mooi damtijdschrift De Problemist is geworden! Te goed voor slechts 220 lezers. Helpt u het dammen in 20-14 mee vóóruit?! Zie ook www.dekvd.net, de website van de Kring voor Damproblematiek.

Briefkaart van W.H. van Veen door Arne van Mourik

Onderstaand verhaal verscheen in *Het Honderdveld* december 2013

Briefkaart

Vier jaar geleden beende ik op een niet eens zo koude eerste februarizaterdag van station Hoogeveen naar De Zaaier, waar de oude problemist John Hauschild mij met enige verbazing ontving: hij had 'een ouder persoon' verwacht. Blijkbaar is het tegenwoordig al vreemd dat een jonge dammer interesse toont voor damgeschiedenis en daarom de oudere dammers uithoort, voordat hun kennis er niet meer is.

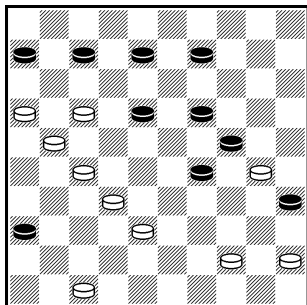
Hauschild bleek veel van zijn damspelnostalgie te hebben bewaard in twee dik geworden plakboeken, A5-formaat. Bladeren mocht ik er even in, maar het was duidelijk dat de vitale, doch toen al met zijn zicht kampende en inmiddels vrijwel blinde componist nog in het geheel niet van plan was er afstand van te doen. Vooral ook omdat een dochter voor elk boek een mooi omslag had geborduurd. Tijdens het voorzichtig omslaan van de tere bladzijden, beplakt met oude uitgeknipte damrubrieken – vage herinnering: *De Eemsbode*, 1938 – viel mijn oog op een wat nieuwer los tussenvoegsel: een briefkaart. Deze was in 1977 gericht aan Harm Schurer (destijds damredacteur van het *Nieuwsblad van het Noorden*) en geschreven door W.H. van Veen te Klazienaveen. Hauschild werd in de tekst genoemd, vandaar.

De naam van de afzender en diens vermelde adres, Noordzijde 149-150, bleven hangen. Misschien omdat de naam W.H. van Veen me bekend voorkwam en toch ook weer niet meteen een belletje deed rinkelen. Thuis wist ik het weer: voor de oploswedstrijd van een Kvd-reünie had ik twee jaar eerder (Dordrecht 2007) een heel licht arrangement opgenomen van een probleem dat in 1973 was gepubliceerd op naam van die onbekende Van Veen!

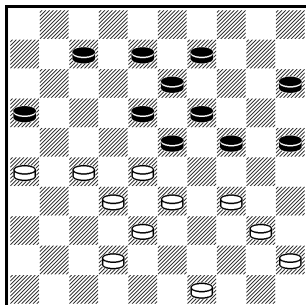
De Index (van de Nederlandse Damproblemisten in de 20e Eeuw) wist me niet meer te vertellen dan dat er precies één (en dus dat) probleem van de auteur geplaatst was in *De Problemist*. Van de schepper was verder niets bekend... Zou mijn voelspriet, die aansloeg bij de briefkaart, nu tot identificatie leiden?

John Hauschild

Harm Schurer

Hauschild, *Dam Eldorado* januari 1978: **16-11, 47-41, 27-22, 22x2, 2-8! 45-40, 8-3! 3x7** enz.

Schurer, *Nieuwsblad van het Noorden* 13 maart 1981: **27-22, 32x21, 49x38, 38-32, (27x47) 26-21, 34x1**; een dam die er meteen weer af gaat, dus wit moet al hebben berekend wat het eindspel waard is: **(13-18, 15x24) 21-17, (25-30) 17-12!** Op naar veld 3! **(24-29) 12-8 (29-33) 8-3! (33-38)** Zwart lijkt te ontsnappen, maar we zitten inmiddels in een eindspel van Marcel Bonnard: **3-25! (30-35) 40-34 (38-42) 25-20!** Uit.

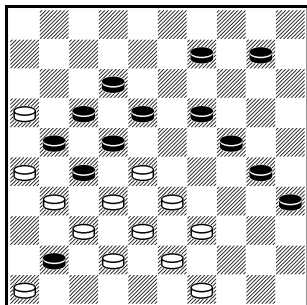
Bronzen Max Douwes

Ruim een jaar later (want je vergeet wel eens wat) had ik een plannetje gesmeed. Op 21 mei 2010 woonde ik de onthulling bij van het borstbeeld voor Max Douwes (1923-1998), in zijn geboorteplaats Klijndijk, één dag voor wat zijn 87e verjaardag zou zijn geweest.

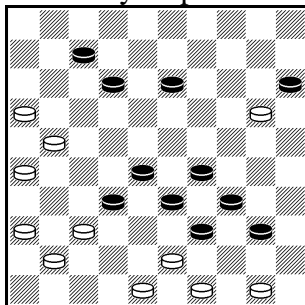
Het was een prachtige zonnige dag. Op station Amersfoort keek ik een conductrice lief aan om mijn hybride tijdens de spits mee de trein in te krijgen en zodoende kon ik de vijf kilometers van eindstation Emmen (na overstap in Zwolle) naar de Klijndijkse 'Zietak' in aangename pedaaltried afleggen. Over de onthulling van het borstbeeld en de bijbehorende plaquette, onder andere gesierd met de woorden '1992: Maitre International Problémiste Honoris Causa', kunt u desgewenst meer lezen in *De Problemist* van oktober 2010, een zeldzame kleurenditie vanwege de erin opgenomen fotoreportage. Nu gaat de reis vlot verder, er bleef immers nog een middag en avond over om mezelf te vermaken, op de fiets.

Max Douwes

Willy Kliphuis

Douwes: *Utrechts Nieuwsblad* 10 september 1955: **39-34, 49-44, 16x27, 44-40, 28-22** Max laat het zwart uitdruijen. Tijd om turf te rapen: **38-33, 32x3, 3x50, 50-28! 26x37, 46x37.**

Kliphuis: *Het Damspel* maart 1931 (winnaar van een door *Het Damspel* uitgeschreven wedstrijd): **16-11, 36-31, 37-31** en nu waar het om draait: **50-44! 48-42! 31-27, 26x39, 43x45!** Uiteinde! Met recht een ‘limietprobleem’.

N.B. De slotstand, met die twee witte schijven (waar 45 normaal gesproken een dam is), blijkt reeds in 1892 door een Rus, E. Andrezen, op het 64-veldenbord te zijn bewerkt, maar dan met gebruik van een bataljon dammen in de beginstand. Zowel Kliphuis als Douwes heeft dit echter nooit kunnen weten. De ontdekking volgde pas toen zij er beiden niet meer waren.

De Limietweg

Drenthe is niet voor niets een fietsprovincie. Bandvriendelijke asfaltstroken en knisperende schelpenzandpaadjes voeren over heide, in bos, langs kleine wateren, door kaarsrecht voormalig turfwingebied. Eén van de mooiste landscheidingen van Nederland ligt bij Valthe: trappelend van de “hooggelegen” Hondsrug sta je ineens oog in oog met de Valthermond, een uitgestrekte polder tot aan het platte Groningen van Ter Apel. Knappe toerist die niet van verbazing even afstapt.

Met de wind in de rug de vlakte induikend ging het via Nieuw-Weerdinge en Emmer Compasuum naar de grens met Duitsland. Zwartenbergerweg en Limietweg zeggen er genoeg: hier is bijna geen

verbinding. Veen, In Duitsland moor, is alles wat je ziet. Het fietspad ligt kaarsrecht Noord-Zuid, bestaat soms nog louter uit klinkers omdat er niet zo veel gebruik van wordt gemaakt. De aarde is donker. Pal naar het zuiden afzakkend kom je uit in (o wonder) Zwartemeer, dat haar naam volgens de boeken dankt aan een meer met opmerkelijk donker gekleurd water.

De route Klijndijk-Zwartemeer was voor Max Douwes geen onbekende: hij bezocht tijdens zijn schooljaren af en toe Willy Kliphuis, zijn leermeester damproblematiek. De voormalig redacteur problematiek (1933-1935) van *Het Damspel* was toen nog in Zwartemeer “gelegerd” als douanebeambte. Niet veel later zou hij beginnen aan een lange reis door Nederland, langs andere atlasnamen als Doornspijk, IJzendijke, Stellendam, Dirksland, Wezep en Urk. Allemaal plaatsen waar hij belastingwerk opknapte. Maar toen Max nog in Drenthe woonde en Willy nog in Drenthe woonde kon de ene dammer nog mooi de ander het hemd van het lijf vragen. En misschien ook wel andersom, want Max had al vroeg goede ideeën. Natuurlijk kwam ook de compositie op het bord die Max altijd zou blijven beschouwen als een van de mooiste: Kliphuis had zich namelijk in 1931 al op zijn negentiende onsterfelijk gemaakt door de damwereld een unieke opsluiting te schenken: twee witte schijven houden op de triktrak een dam plus schijf in bedwang, op wel heel bijzondere wijze...

Noordzijde

Westwaarts rijdend belande ik in de namiddag op de tweede plaats van bestemming: het dorp dat in 1899 vernoemd werd naar de moeder van W.A. Scholten, een industrieel vervener naar wie een kanaal heet. Behalve in vervenen was men in het nieuw gecultiveerde land ook bedreven in vernoemen.

Na wat heen en weer fietsen in Klazienaveen had ik de Noordzijde 149-150 nog niet gevonden. Dat bleek niet zo vreemd: na nadenken begon me te dagen dat die duiding ‘noordzijde’ best eens kon verwijzen naar de ligging aan een kanaal. En warempel, het plaatselijke Van Echtskanaal bood me luttele minuten later de oplossing. Daar trof ik, inderdaad aan de noordzijde, een winkel aan met de nuchtere titel ‘Van Veen-Velzing Sport + Schoenen’, met de

huisnummers 149-150. Kon niet missen! Dat er een winkel met de naam Van Veen bestond was bovendien een bonus: tegenwoordig heeft elke zichzelf respecterende shop een website. Mooi klusje om dat thuis eens verder uit te zoeken. De laatste kilometers voerden me die avond door schemerend Erica naar Nieuw Amsterdam, waar de trein naar huis mij en mijn fiets oppikte.

De volgende dag zocht ik de sport/schoenenzaak online op en stuurde een mail naar de huidige eigenaresse. Mevrouw Velzing wist me te vertellen dat meneer W.H. van Veen niet meer in leven was, maar zijn dochter wel. Een telefoontje leverde me spontaan de gewenste gegevens op: Willem Hielke van Veen werd op 2 juni 1904 geboren te Klazienaveen en overleed aldaar op 10 juli 1986. Zijn kleindochter riep vaak: “Opa, gaan we dammen?!” En omstreeks die tijd, namelijk in februari 1973 – hij naderde de zeventig al – verscheen dus zijn ‘one hit wonder’ in *De Problemist*. Mogelijk is het probleem ouder, misschien zelfs veel ouder, want de dochter vertelde ook dat vader langdurig voorzitter van de plaatselijke (niet meer bestaande) damvereniging was geweest. In de jaren dertig had hij al meegespeeld in de eerste kampioenschappen van Drenthe en vermoedelijk heeft hij Max Douwes – die al op zeer jeugdige leeftijd aan wedstrijddammen deed, en hoe! – wel eens ontmoet tijdens een wedstrijd in de Drentse competitie. Overigens niet achter het bord want zijn naam ontbreekt in Douwes’ notatieboekjes.

Een leuke vondst, ook uit de jaren dertig, bood de website ‘historische kranten’ van de Koninklijke Bibliotheek: Van Veen behaalde in oktober 1937 een punt tegen Ben Springer, die (nota bene in Zwartemeer!) een simultaanséance gaf. Springer, de voormalig wereld-titelhouder, reisde het hele land door om als dammer aan de kost te kunnen komen... De tweede partij die de pas dertienjarige Max Douwes noteerde, op 20 april 1937 te Assen, werd gespeeld in een séance van ... Ben Springer. (Over de wonderbaarlijke wijze waarop Max remise behaalde kunt u over een x aantal jaren meer lezen in mijn Douwesbiografie.)

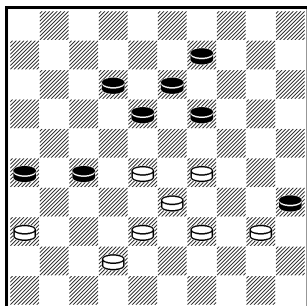
Het probleem en de problemen

In de oorspronkelijke zetting van Van Veen’s creatie stond zwarteschijf 11 overbodig te wezen. (Zie het eerste diagram hierna.)

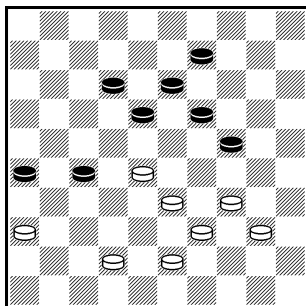

Mogelijk vertrouwde de Klazienavener het niet als hij die schijf weg zou laten, een positionele bijoplossing vrezend? Voor het afspel maakt het niet uit of de schijf er wel of niet staat; in beide gevallen speelt de dam, van veld 16 dan wel vanaf veld 2, naar 7 en het vervolg is identiek.

Willem van Veen

Studiestand

Van Veen: *De Problemist* augustus 1973: **36-31, 28-23, 23x3, 3x2 (35-40) 2-7 (40-45) 7x40, 33-29, 38-33** W+. (Als schijf 36 op veld 37 staat mag het elfje sowieso naar huis.)

Met de positionele winst blijkt het, zoals zodadelijk aannemelijk gemaakt, mee te vallen en daarom liet ik voor 'Dordrecht 2007' schijf 11 gewoon weg, ten behoeve van een nette 8x8. Later bekeek ik de stand opnieuw en toen kwam de naastgelegen studiestand tevoorschijn. Het woord *studiestand* verraadt al dat deze geen *forcing* mag heten – een waarheid als een koe, die dwangexpert Frans Hermelink me verklaarde.

Echter, wat zou u met zwart spelen als wit begint (in het rechter) met **34-29!?** Tijdelijk een schijf offeren gaat niet op: na bijvoorbeeld (26-31) en (18-23) loopt wit gratis naar dam en wint. Verplicht en correct is **(24-30)**. Dan voert wit de druk op: **43-38!** Dreigt met een één om twee naar rechts, welke doeltreffend is na (26-31) 29-23 (18x29) 33x35 (13-18) 38-33 [niet 28-22?] (18-23) 28-22 (27x18) 36x27 (19-24) 42-38 (9-13) 40-34 en er blijkt net niet voldoende compensatie voorhanden. Zwart kan de dreiging wel nog even negeren met (9-14!?), daar de dan door 29-23, 33x35 (12-18!) verloren schijf slechts een tijdelijke achterstand betekent. Na (9-14?) wint wit echter

fraai door óók even te wachten: 42-37 en (30-35) moet alsnog. Op dat moment is de combinatie van Van Veen uit de stand verdwenen, maar via 37-32! 39x50! komt zwart in een dodelijke tempodwangsituatie terecht. Vanwege deze positionele finesse zal na 43-38 “dus” **(30-35?)** volgen, gevolgd door de inmiddels bekende slagzet. Maar wat gebeurt er als wit de combinatie niet neemt? Wat is 40-34 waard? Er ontstaan dan twee serieuze spelbeelden:

I **(9-14!) 42-37** [niet 34-30 (35x24) 29x9 (13x4) en 28-23 (18x29) 33x13, want dan maakt zwart dam; en het ogenschijnlijk slimme 29-24 (19x30) 34x25 faalt om dezelfde reden, mits zwart droog (35-40!) speelt] **(14-20!) 28-23** [beginnen met 37-31 mag ook niet baten] **33x31 (18-22!)** De scherpste variant is nu: **38-32 (20-25) 39-33 (12-18) 32-28** en met zowel (22-27) als (25-30) bereikt zwart een remise-eindspel.

II **(26-31) 28-23! 33x22** [sterker dan 42-37, 38x47 waarna wit wel een schijf wint maar de score remise wordt] **(9-14) 38-33 (14-20) 33-28** en nu niet (20-25) 29-24 (13-19) 22x13 (19x8) 24-19 (25-30, 35-40) 39-34, 28-23, 25-20! en wit wint het eindspel door naar veld 3 te lopen, maar wel **(27-32!) 36x38 (18x27)** en zwart gaat uiteindelijk weer ten koste van een tweede schijf doorbreken op wits korte vleugel en aansluitend remise forceren.

Wel winst na **43-38 (26-31/9-14)** en geen winst na **(30-35) 40-34**. Sluitende forcing derhalve? Waarom dan een *studiestand*!?

Dammen is moeilijk, en componeren misschien nog wel moeilijker! We keren nogmaals terug naar de stand waarin **34-29 (24-30) 43-38** is gespeeld. Er is wel degelijk redding mogelijk voor zwart en wel door een zet waar je zomaar, als niet heel sterke partijspeler, als oplosser en als problemist overheen kunt kijken: (12-17?!!) Raar maar waar. Deze ‘open deur-zet’ brengt zwart remise! De doorbaak naar dam, nota bene al weer een één om twee, biedt juist aan de zwartspeler de mogelijkheid zelf ook richting de damlijn te gaan en nu op de andere vleugel! Tamelijk onthutsend is het: 28-23, 33x11 (27-31) 36x27 (18-23) 29x18 (13x31) en ondanks het schijfverlies, en de aankomende achterstand van (al weer) twee schijven, is het eindspel voor wit niet meer te winnen... Frappant is ook dat wit in plaats van de één om twee naar 11 ook de één om twee naar 35 niet mag nemen

omdat na (13-18) een slag met schijf 35 faalt. Van Veen had dit alles eens moeten weten. (Of zou hij ...?)

Ansichten

Willem van Veen had, naast schoeisel verkopen en dammen, nog een andere passie. Hij was zoon van Friese ouders, die naar de nieuwe veenkolonie waren getrokken en daar in 1901 een schoenenzaak begonnen, om de eenvoudige reden dat er nog geen was. Gedurende de eerste jaren verkochten zij in de winkel ook hoeden en ze hadden er een kapsalon bij. Ook die was er immers nog niet. Willem nam de zaak van zijn ouders over en het familiebedrijf bleef in stand doordat mevrouw Velzing de zaak overnam en de naam Van Veen in ere hield – zodat in 2001 voor de oudste nog bestaande winkel in het dorp een eeuwfeest kon worden gevierd!

Zijn gehele leven woonde Willem in Klazienaveen en in de loop der jaren was hij ansichten gaan verzamelen van de onder z'n ogen groeiende veenkolonie. Die kaarten werden gebundeld in een boek en hij voegde, voor zover mogelijk, informatie toe over de afgebeelde straten en panden. Willem zelf staat er ook een paar keer in afgebeeld, ook in de 21^e-eeuwse herdruk. (Streekgeschiedenis leeft.)

Het wilde oosten

De aanleiding voor het afronden van dit verhaal, in de laatste maanden van 2013, was niet zozeer de briefkaart van W.H. van Veen. Nee, het zijn de

Foto: het in Klijndijk gestolen borstbeeld van Max Douwes.

wildoost taferelen die de gemeente Borger-Odoorn troffen in de nacht van 21 op 22 oktober. Onder die gemeente valt Klijndijk en in het holst van de nacht werd daar aan ‘de Zietak’ het bronzen borstbeeld van Max Douwes van zijn sokkel gelicht, drie jaar en vijf maanden na plaatsing. Nog geen dertienduizend gram brons a €3,50 de kilo werd geroofd terwijl de kosten voor vervaardiging en plaatsing in 2010 wel 9000 euro bedroegen, een bedrag dat natuurlijk niet nogmaals bij elkaar gesponsord kan worden... In dezelfde nacht verdween in Borger het beeld van Hans Heyting, een Drentse dichter met wie Max Douwes bevriend was, en luttele weken later verdween, ook uit Borger, een uit 1947(!) stammend oorlogsmonument,. Dat hakt er meer in dan een falende forcing.

Overigens zijn ook in Drenthe de onverlaten van alle tijden: Douanier Willy Kliphuis stuitte tijdens één van zijn patrouilles langs de grens op een dranksmokkelaar. Deze stak Willy in de nacht van 1 juni 1935 neer, nam de benen, liet een 25-litervat vol jenever en een bloedende dammer achter. Gelukkig kon Kliphuis het navertellen. De dader, een arbeider uit Barger Compasuum, werd opgepakt en berecht. Hoe het de bronsbandieten ook vergaat, ik hoop op een behouden terugkeer voor bronzen Max!

Excursieleiders: John Hauschild (1925), Harm Schurer (1928), Max Douwes (1923-1998), Piet Willy (Willy) Kliphuis (1912-1990), Ben Springer (1897-1960) – ook problemist trouwens, even geen probleem van hem – en natuurlijk Willem Hielke van Veen (1904-1986)

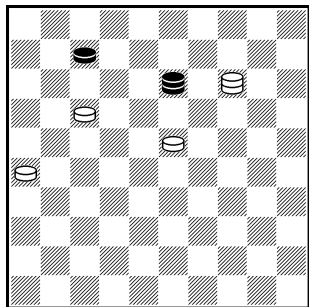
De ontzielde herdenkingsplek: ‘dambordtegels’ met een kale sokkel (foto 2010).

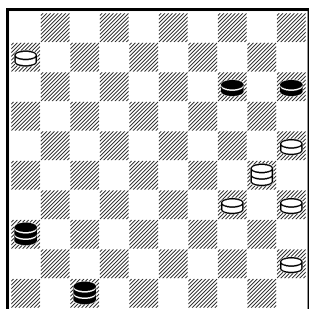
Eindspel

door Auke Zijlstra

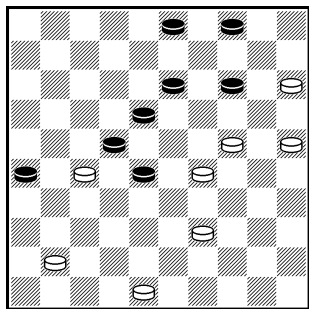
Om te beginnen enkele korte (niet al te moeilijke) fragmenten.

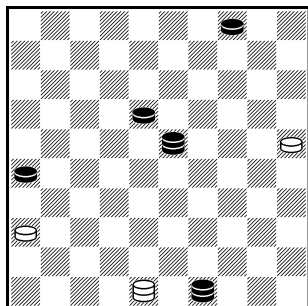
In de wedstrijd voor de provinciale competitie kreeg Henk Doedens de volgende stand op het bord tegen Huib Koops. Huib is met zwart aan zet. Uiteraard is tussenlopen verhinderd door 17-12, Huib speelde daarom **13-2**. Weliswaar brengt dit de dreiging 7-12 in de stelling, maar Henk had nu meteen kunnen winnen. Huib zag dit en wilde al opgeven, maar wachtte toch nog even. Henk was gefocust op het verhinderen van 7-12 en speelde **14-5**. Uiteraard was 14-19 en 23-19, in willekeurige volgorde, meteen uit geweest. Overigens kan na 14-5 dezelfde vang de zet daarna alsnog uitgevoerd worden, maar Henk zag het niet en de partij eindigde in remise. Natuurlijk is de diagramstelling (17 tegenover 7) remise.

Zelf kreeg ik die avond de volgende stand tegen Lennart Bolks. Nadat ik in de opening al in een hekstelling een schijf had gewonnen kreeg ik de stand niet rond. Uiteindelijk kreeg ik het volgende (remise-)eindspel op het bord, waarin Bolks eindelijk definitief de fout inging. In plaats van 36-41 en afruilen met 14-20, koos hij voor **36-9??** Hierna was het meteen uit na **34-29 (!)**.

De maandag daarna kreeg ik tegen Wouter Ludwig, nadat ik in de omsingeling een steekje had laten vallen, nevenstaande stand. Wit is een beetje overspeeld, en dreigt ook nog een schijf te verliezen. Ik kon nog afwikkelen naar een eindspel: **24-20 22x31, 20x9 3x14, 41-36**. Het schijfverlies met 4-9 en 18-23 levert mij dan ook een doorbraak

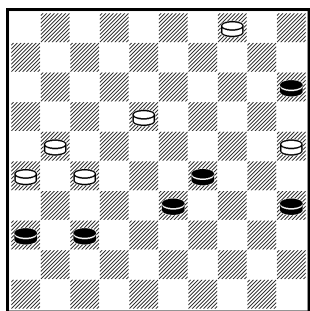

op, dus **31-37, 48-42 37x48, 15-10 48x23, 10x8**. Het eindspel is verloren, en Wouter maakt met mooi af met **28-33, 8-2 33-39, 2-30 39-44, 30-48 44-49!** Zie diagram.

36-31 26x37, 48x13 49-35!

Diezelfde avond kreeg Cock een interessant eindspel op het bord tegen Arie Koster. Er werd na afloop nog driftig geanalyseerd, maar een definitieve conclusie konden we niet trekken. Voor dat soort gevallen hebben we tegenwoordig de computer, die in no time absoluut uitsluitsel geeft. Helaas zonder daarbij een uitleg te geven, want hij weet het wel, maar hij begrijpt het niet.

Met het uitspelen van wat varianten bij het bereiken van de 4-tegen-2 stand wordt echter wel duidelijk wat de belangrijkste principes zijn.

Arie Koster - Cock van Wijk

(onderlinge 11-11-2013, stand na **53.13-18.**)

Van deze stand kreeg ik van Cock een analyse, met daarbij de overwegingen die hij gemaakt heeft. Deze heb ik aangevuld met wat commentaar (met AZ), op basis van de computer.

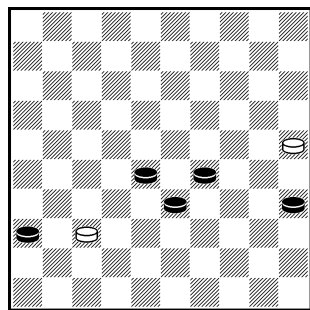
Ik [AZ: Cock dus] dacht in deze 6-om-6 stand de zaak rond te hebben.

Na 54.33-29 22-28 is dat natuurlijk ook zo.

Arie verraste me met een dure doorbraak:

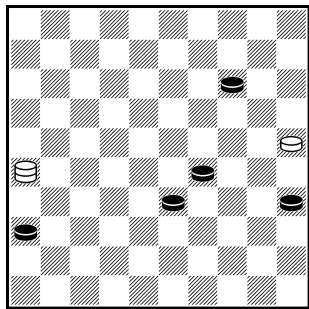
54.24-19 14x23 55.47-41 36x47
56.30-24 47x20 57.25x14

Arie is nu niet meer van dam te houden...
 Moet ik hem oponthoud bezorgen met 15-20 [AZ: 15-20 is redelijk eenvoudig remise] of zelf direct doorlopen naar dam en een

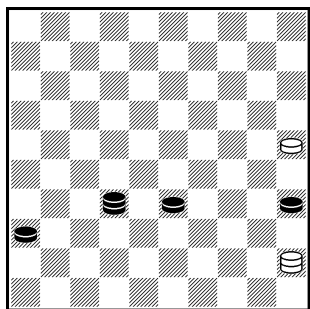

schijfje op termijn inleveren? Ik koos voor het laatste: **57...23-28**
58.14-9 28-32? Nu wordt het lastig. Veel beter is het plan 28-33!
 9-3 33-39, 3-25 39-44, 25-34 of? 44-50! 34x1 verplicht 50-45 Z+
59.9-3 32-37 60.3-25

[AZ: Het commentaar van Cock klopt grotendeels, maar hij ziet over het hoofd dat het gespeelde 37-41 de zet is waarmee het definitief remise wordt. Hier had 37-42 moeten. Dan verliest 25-34 na bijv. 42-47 en 22-28 vrij geruisloos, zoals Cock al opmerkt, en dus moet wit 25-39 waarop 22-27! Nu moet eigenlijk 39-22, maar dan heeft zwart 27-31!, een verrassende meerslag. Alternatieven heeft wit eigenlijk niet, hij kan alleen nog schijf 18 winnen. Met 37-41 geeft wit deze meerslag en daarmee de mogelijkheid 22-27 weg. Dat het remise is op zich natuurlijk nog niet duidelijk, maar dat zal zo duidelijk worden.]

60...37-41 61.25-39! Dit is volgens mij veel sterker dan 25-34.

61...41-46 62.39x6 46-19

Hier moet bekeken worden of 39x17 sterker was, op de clubavond dachten we van wel.

[AZ: beide zijn remise]

Deze stand leek me van tevoren gewonnen voor mij, omdat 6-1 nu verhinderd is door 19-24 en zwart straks met 19-8 met z'n dam achter de stukken staat.

[AZ: Met het uitspelen van wat varianten wordt echter wel duidelijk wat de belangrijkste principes in deze stand zijn: zwart mag lange tijd de schijf op 18 niet opspelen als er een dam op 3 staat. Wit ruilt dan de dammen door naar veld 17 te gaan, en na teruggooien met 16-21 is wit nog steeds ruim op tijd op dam. Een tweede belangrijk principe is dat wit moet proberen de schijf op 15 tegen te houden, en daarnaast kan wit als hij naar veld 36 kan, dreigen met 26-21. Waarmee de dam dus weer wel op de lijn 3-26 moet staan. Een andere leidraad is dat wit moet proberen de schijf op 15 naar het centrum te drijven, dus zorgen

dat ofwel de schijf gestopt wordt, of dat op 15-20 wit met de dam naar 25 kan. De schijven op het centrum zijn dan erg (te) kwetsbaar voor achterlopen. In dit geval blijkt dit laatste overigens niet helemaal nodig, slechts in 1 variant komen de schijven op het centrum te staan.]

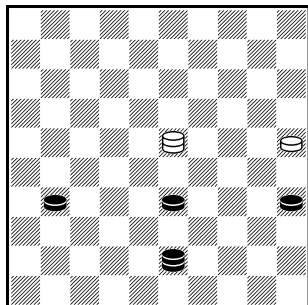
Arie vindt niet de beste verdediging en verliest geruisloos na:

63.6-44 19-8

64.44-28 8-35

65.28-39 35-8

66.39-28 15-20

Ik heb even wat tijd gewonnen op de klok (tempo was 1 uur + 1 minuut per zet) en zet nu de opmars van schijf 15 in naar dam.

67.28-33 20-25

68.33-39 8-3

69.39-44 25-30

70.44-35 30-34

71.35-49 34-39

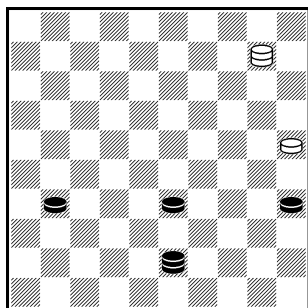
72.49-27 18-23

73.27-22 39-43

74.22-17 3x21

75.26x17 16-21 en Arie gaf terecht op. [AZ: einde verhaal Cock]

Vanaf hier analyse van AZ. Waar gaat het mis? Op het moment dat Cock 15-20 speelt (zie vorige diagram) en door dreigt te lopen moet Arie meteen krachtdadig optreden. Na 67.28-33 is het namelijk weer gewonnen voor Cock. Dit geeft al aan hoe nauw het luistert bij dit eindspel. In plaats daarvan is er maar één weg naar remise:

67.28-41! zie het [analysediagram](#).

Op 20-24/25 komt nu 41-36 18-23, 36-22 en nu na dreigt het al aangekondigde 22-17 8x21 26x17, en omdat zwart nog net niet ver genoeg is wordt het, ook na 16-21, remise. Dit is feitelijk meteen de hoofdvariant. Zwart kan nog wel iets met de dam zetten, maar ook dat helpt niet, want na 22-36 dreigt

26-21 en zwart moet weer terug.

In plaats van 18-23 kan zwart ook 8-13 spelen, maar na 36-47 heeft zwart nog maar 1 alternatief om herhaling van zetten te voorkomen: alsnog 18-23. (Er dreigt bijvoorbeeld ook nog 26-21 gevolgd door

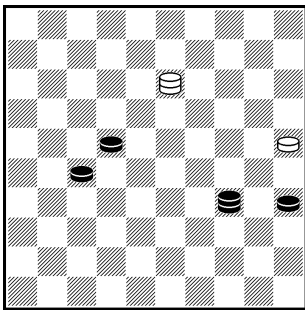
47-29). En na 47-36 zit zwart weer in de problemen: 13-8 moet om 26-21 tegen te gaan, maar 26-22 forceert weer remise.

Er zijn twee alternatieven voor een zet met schijf 20: 18-22 of een zet met de dam.

Op 18-22 forceert wit grappig remise door 41-36, 26-21 (8x26) en 36-41-47.

Op een zet met de dam op de lijn 2-35 kan wit weer op schijf 18 lopen met 41-36 en dan na dichtzetten 36-47 met weer de hoofdvariant (op direct 8-13 komt natuurlijk ook direct 36-47). Op 8-3 is 41-36 direct dwingend, en hoewel er veel remisevarianten zijn is 36-22 in dit geval het simpelst (Wellicht komt de variant u inmiddels bekend voor).

Blijft over 8-17 in het analysediagram van 67.28-41. Nu is de remise ingewikkelder. Er is ook maar 1 zet, na 41-47 20-25 is de stand weer gewonnen. De remise is 41-36 18-23, (op 17-22 36-47 20-25) 36-41 23-29, (op 17-28 41-36 dreigt 26-21 en zwart moet weer terug naar 17) 41-47 20-24, (dichtzetten met de dam kan nog steeds niet, nu is er zelfs een directe forcing met 26-21) 47-38! Zie diagram.

Er is een soort van patstelling ontstaan. Zwart heeft geen goede mogelijkheden om verder te komen. Bovendien dreigt 38-49 met oplopen (eventueel voorafgegaan door 26-21). Dus: 17-3, met nu voor wit een strategische remise door op en neer te spelen

tussen 38 en 47, of een geforceerde met 38-49 29-34, 49-44 en weer dreigt de ruil op 17. Maar na 3-9 kan wit niet terug naar 49 en moet nu forceren met 26-21 16x27, 44-35 29-34, en 35-49-38.

In het laatste diagram is ook mogelijk: 3-17, 38-27 29-34, 27-13 (op 27-22 gewoon 34-40) 24-29, 13-18 3-17, 18-7! met een strategische remise door tussen 7 en 18 op en neer te spelen, terwijl na 17-22 volgt 26-21 en 7-16.

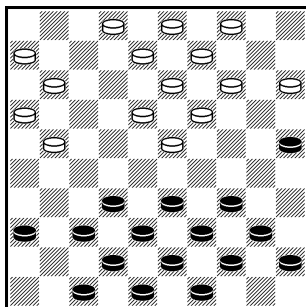

Terug naar de partij: Na 67.28-33 is de stand analytisch verloren. Wat opvalt is dat Arie nog wel het principe van ruilen op veld 17 vindt, maar de uitvoering ervan komt te laat. En Arie overziet dat dreiging met ruilen door 26-21, zelfs nu zwart de lijn 3-26 bezet, toch een belangrijke rol kan spelen. Overigens is, zoals al opgemerkt, de stand dermate ingewikkeld, dat het goed te begrijpen is dat beide spelers er met nog maar enkele minuten bedenktijd niet uitkwamen. Arie komt nog wel tot het juiste plan met de ruil op veld 17, maar dan is Cock al te ver opgerukt.

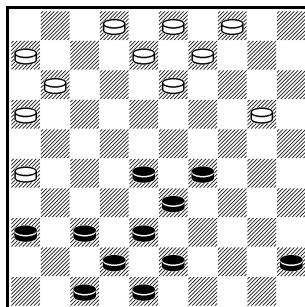
Partijfilm van Auke Zijlstra.

De partij Peter Schunselaar – Auke Zijlstra (Middelburg – Ons Genoegen), gespeeld aan het 1ste bord op 16-11-2013 in Middelbrug. Met een fraaie combinatie in diagram 4.

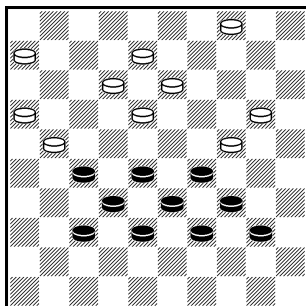
1 na 20.41-37

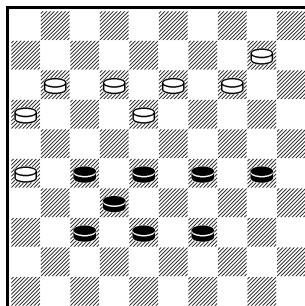
2 na 29...19-23

3 na 40...8-12

4 na 47.47-41

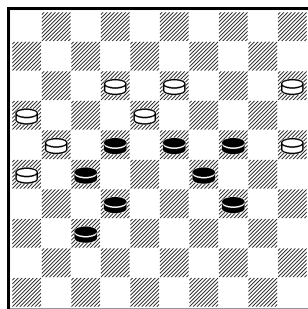

1. Na een ruilopening besluit ik om toch nog maar iets dat op spanning lijkt te creëren met 17-22x22.
2. Zwart heeft een mooie centrumstand. Wit heeft nog de piramide, maar moet nu wat verzinnen. Dat lukt maar zeer ten dele met 38-32, terwijl zwart eigenlijk alleen maar logisch op het centrum hoeft te spelen.
3. De zwarte stand is uitgebouwd, ik moet hier iets verzinnen. Na het gespeelde 41.45-40 leek 22-28 iets te riskant, dus ging ik verder met 11-16 en 17-21, om zo het mooie centrum te houden. Wit had dit zeer kansrijke plan moeten voorkomen door in de diagramstelling 30-25 11-16 en 47-42 te spelen, met dan op 17-21: 33-28, 27-22, 43-39 en 38x7 met remise.
4. De enige fout in de partij van zwart: ik speel hier 13-18, aangezien op 33-29 niet 23x32 maar 24x31 volgt, maar toch kan wit nu toeslaan en wel met 25-20!! Op 24x15 volgt wel 33-29 23x32 37x8, dus moet 14x25. Maar dan komt 35-30! 25x32 37x8. Niet diep, wel verrassend. Door beide spelers dan ook gemist, en ook betere spelers zitten hier vaak lang naar te staren voor ze het zien, zelfs als ze weten dat er iets in zit.

I.p.v. 13-18 was 21-27 wel winst geweest, je speelt ofwel geruisloos naar het laatste diagram, zoals in de partij, of wit speelt 37-32 23-29, 32x21 22-27, 21x32 24-30, 25x23 32x5 met directe winst.

5. Diagram rechts na 52...23-29: zwart heeft een ideale eindstand bereikt: wit kan alleen nog schijven geven.

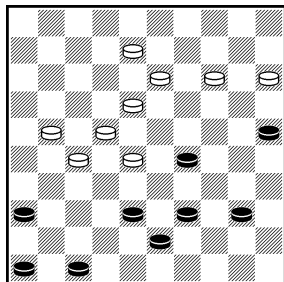

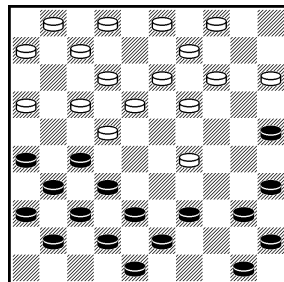
Fragmenten spreken

Vele fragmenten zijn afkomstig van Peter Meijler.

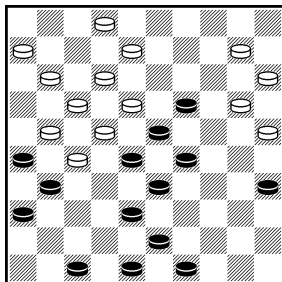
D01: waz

D02: 33-28?

D03: zaz combineert

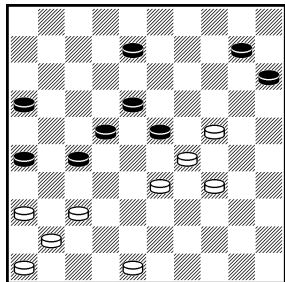
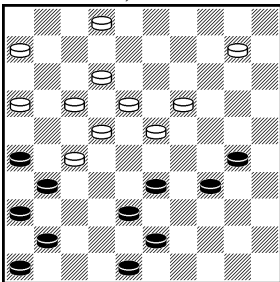
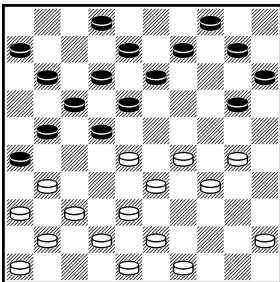

D01: Raphaël Martens – Arne van Mourik, Tilburg, Micone-2, 19 okt. 2013. Arne van Mourik doet verslag: wit speelde vlot 30-25 en ik baalde dat 37 niet op 41 of 42 stond. Dan had ik kunnen “counteren” met 13-19! 4-10, 22-27, 15-20, en óf 10x46 met dam óf 10x28! met schijfwinst, in beide gevallen met partijwinst. De partij eindigde in remise.

D02: Teus de Mik – Robert Sall, onderlinge, okt 2013.

Na 33-28 xx, had Robert de forcing 12-18, 32-27 19-24, 39-33 [beter 49-43-38] 24-30 [ook schijfwinst na wachtzet 14-19], 35x24 18-23, 28x19 [niet 29x18 wegens 20x38, 16-21 en 1x41] 14x23, 29x18 20x38, 42x33 en nu 11-17 en 13x42. De forcing beginnen met 19-24 is niet goed, want dan kan wit zich redden met 28-23.

D03: Cees Rijkaart – Hugo Schut, 1978. Peter Meijler: zwart wint met 16-21, 22x11, 18x27, 4x13, 20x29, 25x34 en nu de line-up voltooien met 32-38 om toe te staan met 13-18 en 8x46! In de praktijk vulde zwart met 4-9 op en opende wit met 40-35 (voor 43-38x38), waarna zwart nu te vroeg 16-21 speelde, met schijf- en partijverlies tot gevolg. In deze ongewone Partie-Bonnard is wel winnend (naast 16-21) 3-9, 40-35 2-7, 43-38 32x43, 49x38 en nu wint 16-21 wel een schijf dankzij de 3poot 13/9/4.

D04: 23-28?**D05:** 3-9, 28-23?**D06:** 38-32?!

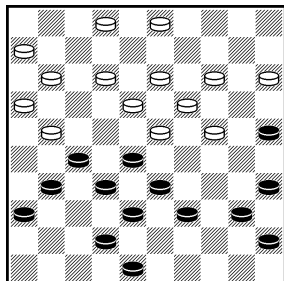
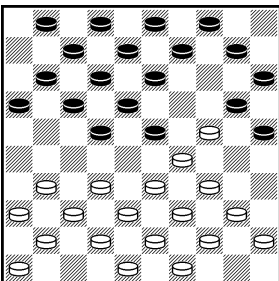
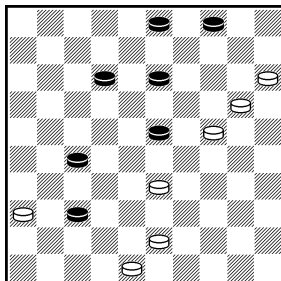
D04: Martin van Dijk – Andrew Tjon A Ong, 1/2fin NK 2014. Peter Meijler: achterlopen blijft gevaarlijk, ook voor Andrew. Wit heeft als laatste zet 38-33 gespeeld, wat is op 23-28 gepland? Verliezend is 34-30, 37-32, 36-31 en 41x34. Een remisecombinatie is op 23-28: 24-20, 29-24 en 24-20. Maar van Dijk verraste met 29-23! 37-31 en 41x3. Hier is 23-28 wel mogelijk na het offer 26-31, maar het eindspel na 24-20 is dan gunstig voor wit. De witspeler verwees naar de ervaring van Kees Pippel (okt 2013): zie volgende diagram.

D05: Kees Pippel – Krijn Toet, nat. clubcomp. 2013

Peter Meijler: Toet gaf een zeer fraaie mogelijkheid aan met 3-9!, 28-23? Zwart wint dan met 13-19!! 25-30 en 10x46. Wit staat na 3-9 mogelijk verloren, want na bijv. 41-37 volgt 17-22, 18-23 en 20x27.

D06: Toys Sheoratan – Danny Wattel, nld clubcomp., nov 2013

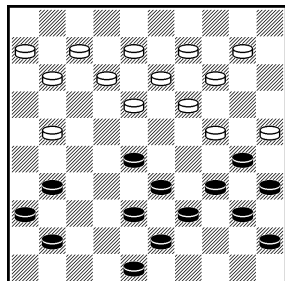
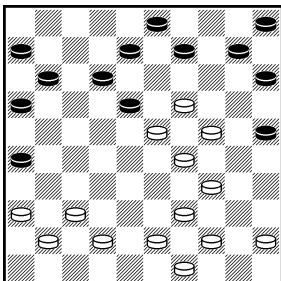
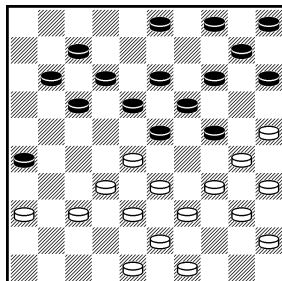
Speel je een blitz-partij 3min + 2sec per zet, wat doe je? Idem een serieuze partij 80min + 1min per zet, en je bent een speler van 1200 rating? Wattel had zijn tegenstander niet hoog op, en sloeg de wijze raad om als je op het punt staat om een vernietigende slagzet uit te voeren alles 10x te checken in de lucht: 22-27 en 18x47??? Toys had alles wel goed gecheckt: 28-22, 30-25, 39x30, 25x3 en hier moet Toys hebben gecheckt dat zowel 47x20 3x5/9 als 47x24 waarop 43-38 36x9 winnen. De laatste zet van zwart was 5-10 (i.p.v 20-25), waardoor wit alert de problemen op zijn lange vleugel kon oplossen met 38-32.

D07: 30-25?**D08:** waz**D09:** waz**D07:** Sjef Valk – Lex den Doop, onderlinge nov 2013

Het open veld 42van wit is in combinatie met de zwarte Olympische formatie 6/11 zeer nadelig voor wit vanwege de Coup Royal: 11x44 via 42! Hier presteert 48-43 9-14 niets. Wit is gedwongen tot het dichtzetten van 42 of 31. Een leerzaam variantje: 48-42 20-25, 39-34 9-14, 34-29 25x34, 29x9 3x14 en nu moet 36-31 (met mogelijk houdbaar spel), want op 49-44 volgt 26-31 en 34-39 en op 49-43 14-20 en 19-24. Sjef speelde 30-25 en na 24-29 altijd 19x30 Coup Royal.

D08: Jan Jacobs - Henk Grotenhuis ten Harkel, Gld clubcomp. 2013
Peter Meijler: uit de 33-29 19-23 opening, hier kan 32-28x28, maar ook 33-28x19 is niet verkeerd, als op 9-14 maar 44-39 en 32-28x28 volgt. Maar wit vervolgde na 9-14 met 38-33? en na 14x23 is er geen weg meer terug want de damslagen 17x50 en 20x47 dreigen. Dus 33-28, waarna de damslag over het trapje 24/34/44 werd gemist: 17-22, 23-28, 12-17, 16x27, 13-18 en 8x50. De computer houdt het na 42-38 25-30 nog gelijk, maar dat is dan ook een rekenwonder.

D09: Teus de Mik – Hidde van Abbema, analyse onderlinge 2013
Met 33-28 en 14-20 bereikt wit het veiligste remise. Met direct 14-20, bedoeld als lokzet voor 23-29 waarop 48-42(!), moet wit na 27-31! en 37-41 remise maken met 15-10, 24-20 en dan pas 14-10.

D10: 30-25?**D11:** 39-33?**D12:** 4-9?

D10: Alexander Baljakin – Wladimier Koljesnik, Kamp. USSR 1989. Peter Meijler signaleert een gemiste kans na 30-25, waarop zwart met 10-14 zijn zeer nadelige stand behield en verloor. Maar zwart had onverwachts kunnen winnen met: 23-28, 18-23, 17x28, 11x31, en 28x46, waarna de witte dam eraf gaat. Fraai en verrassend.

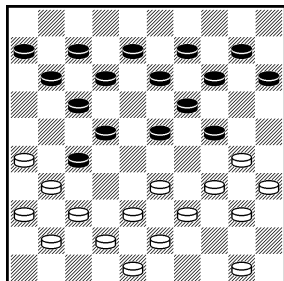
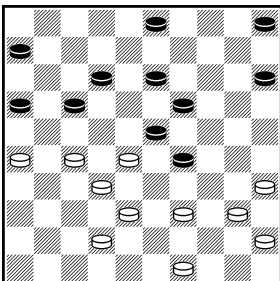
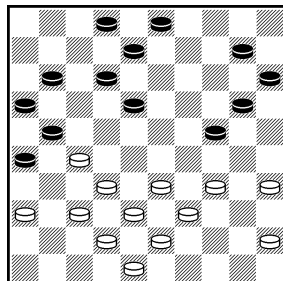
D11: Robert Sall – Dick de Boer, onderlinge, nov 2013

Wit speelde 43-38, omdat Dick, met een schijf achter op zijn gevaarlijkst, 39-33 had verboden met: 8-13, 11x22, 3-8 en 10x50 met na 42-38, 38-33 en 36x18 remise. Maar zwart wint als begonnen wordt met 26-31!!! en dan pas 8-13, vanwege altijd 10x46.

D12: Gerard Welling – Harry Clasquin, Heerhugowaard open 2013

Een strijd in de 1ste ronde tussen een 900 en een 1200 rating (zw). Zwart heeft problemen, want op het geplande en gespeelde 4-9 kan volgen: 34-29, 40x20, 28-23 [ontruimt 28, in praktijk speelde wit 39-34] (18x29), en nu een fraaie manoeuvre om zowel 17 als 33 open te krijgen en ook nog een schijf op 28 naast 29: 37-31, 33x22, 39-33, 43x23 en 30x6.

Zwart moet in het diagram 24-29, 33x24 4-9 spelen, waarna 49-44 11-16, 36-31 [37-31 presteert niet, en op 39-33 niet 23-29 wegens ontwikkelingsproblemen lange vleugel, maar 14-20 en 17-21] 14-20, 25x14 9x29, 31-27 3-8 [op 10-14, 39-33 14-20, xx 44-39 16-21, 27x16 en dan 18-22 16-11 met voordeel wit] 30-24 [op 39-33 krijgt zwart het beste van het spel na 17-22 en 8-12] 29x20, 28-22 17x28, 34-29 met uiteindelijk voordeel zwart.

D13: 37-32?**D14:** 39-33?**D15:** 8-13?**D13:** Anatoli Gantwarg – Jitse Slump, nld clubcomp. 2013

Hier heeft de ex-wereldkampioen zich ongelooflijk in de problemen gewerkt. Bijv. 30-25 23-28, 34-30 [op 34-29 27-32] 13-18 [op 12-18 kan wit ontsnappen met 39-34 en 37-32 ondanks 22-28 met dam] 39-34 [op 50-45 8-13 en wit wordt uitgeteld] 28x39, 37-32. Nu is 24-29, 22-28, 18-22, 22-27 en 17x46 het makkelijkst, maar hetzelfde idee zit achter 18-23, 23-29, 19x28, 14x23, 23-29 enz.

Gantwarg speelde **37-32** waarop Slump **23-28** en nu mag wit niet 32x21 spelen vanwege het eerder aangegeven idee 24-29 met dam, dus **32x23 19x28**, **30x19 13x24** en wit wist zich te redden.

Maar zwart kan op 37-32 direct toeslaan met 24-29! Op 32x21 volgt 23-28 en 22-27, en op 33x24 volgt 22-28 en 23-29. Bijzonder fraai in eenvoudig. Of Gantwarg het had gezien is onbekend (andere voortzettingen verliezen zeker, deze waarschijnlijk).

D14: Lex den Doop – Teus de Mik, onderlinge. Het lijkt zo eenvoudig: 39-33 3-8, 33x24 19x30, 35x24 en nu 13-18, 28x19 gevolgd door 15-20, 5-10, 6-11, 17x48, met na 19-14 nog voordeel voor wit (48-37 is verboden wegens 38-33-28 en 26x6). Maar zwart kan de klus klaren na 39-33 met 12-18! gevolgd door dezelfde damzet, maar nu zonder een witte schijf die naar dam loopt. Dus... moet wit geduld hebben, met bijv. 49-43 5-10, of direct de knoop doorhakken met 26-21 (offer) om na 39-33 toch schijfwinst te behalen!

D15: Johan Bastiaannet – Harrie Hoonhorts, nld clubcomp. 2013

Na 8-13 sloeg wit toe met 27-22, 33-29, 43-39, 38x29, 34-30 en 30x6.

Oplossingen Achterkantjes

Onder de naam Coup Fabre (Zetje van Fabre) zijn twee verschillende combinaties in omloop. Type I zien we in de diagrammen 1 en 2

1. M.Fabre – F.Ricou (K.v.Parijs 1921): 4-9? 25x14 9x20 en nu 35-30, 33-29, 28-22, 32x25 en schijf 34 gaat verloren. Nederlanders kennen de Coup Fabre niet onder deze naam, zij duiden het aan als Haarlemmer of Groenzet, maar dat is niet helemaal hetzelfde. De Coup Fabre is in feite eerst een ruil, waarna door het veroveren van schijf 34 schijfwinst wordt behaald.
2. Wit forceert winst door 34-29 23x34, 39x30 met de dreigingen 30-25, 28-23 of 27-21 en 28-23. Zwart kan dit alleen pareren door 18-23, maar dan volgt 30-25! 4-9* , 25x14 9x20 en weer de Coup Fabre met 35-30, 33-29, 28-22 etc.
3. Wit moet er niet te makkelijk over denken, want 1) 34-30? waarop 18-22!, 21-27, 23x14 Z+ 2) 33-29? 19-24! 28x26 24x22 =. Alleen na 3) 27-22! 18x27 33-29 heeft wit winstkansen...

De diagrammen 4 en 5 zijn voorbeelden van de Coup Fabre type II. De Coup Fabre werd door R.C.Keller in 1962 geïntroduceerd in zijn rubriek in Het Vrije Volk.

4. W.Zwinboelis – J.Fainberg: 20-24? waarop 27-22, 33-29, 30-24 (27x38) 43x32, 28x37 met schijfwinst.
5. R.C.Keller noemt de combinatie de Coup Fabre, vanwege een studie van laatstgenoemde uit 1927. Zie diagram 5, oplossing: 39-33 29x40, 35x44 15-20, 27-22 20-24, 16x7 33-29, 30-24 28x37 W+

In Nederland was de slag al bekend, maar had nog geen naam. In 1955 gaf Freek Raman het de naam *Maanslag*. In Frankrijk was de slag ook al langer bekend maar dan onder de naam *Coup de Cheval*

(Paardenzet) Waarschijnlijk had dat te maken met de *hoefijzerachtige* slag 28x37.

Conclusie van Arie van der Stoep: De Coup Fabre type I is een oude, in Frankrijk, gangbare benaming voor een duidelijk omlijnde combinatie en verdient het daarom in ere te worden gehouden. Om diezelfde reden kan de Coup Fabre type II komen te vervallen. Voor dit type slagzet zijn al goede namen in omloop: in Nederland Maanslag (Maanzet), in Frankrijk Coup de Cheval

6. T.Sijbrands – J.Sheoratan (Paramaribo 1969) : Een Franse commentator: Wit negeert de Coup de Cheval (dat is tenslotte een 7-om-7 ruil), maar prefereert het schitterende vervolg: 27-22, 33-29, 44-39, 41-37, 46x8, 39-33, 34x3 W+

Voor ons plezier: Nederlandse damclubnamen 3-4do

Deel 3 en 4: spelduiding en wedstrijdinstelling

Een damvereniging zou geen dambolwerk wezen als de spelers niet voortdurend van het spel doordrongen zouden zijn. Er bestonden en bestaan veel clubnamen die het spel zelf duiden. Daarom dit maal alleen één lange zin; een ode aan de rijkdom van het spel in clubnamen. Succes!

Combinatie Gieten, De Combinatie Culemborg, Dambord Nuenen, Damcombinatie Nijmegen, Dammen En Schaken Is Denken Geertruidenberg, De Damrakers Warga, De Damschijf 't Harde, De Denkers [Beek (L.) en Stavenisse], De Diagonaal Santpoort, Het Geruite Bord Scheveningen(?), De Goede Zet Groningen, Het Goede Zetje Best, De Juiste Zet Hoensbroek, De Kroonschijf [Ede, Molenaarsgraaf, Mookhoek, Sneek, en Strijen], De Lijnsjesskuvers Tzum, De Lokzet Hardegarijp, 't Plakkerke Rijen, 't Plakkertje Bussum, Het Probleem Hoorn, De Randschijf [Amersfoort, Bleijerheide/Kerkrade], Remise Smilde, De Schijf [Beltrum en Roosendaal], De Schuivende Schijf Zwartsluis, De Schuivers [Bakel, Maastricht], SpaDa Spakenburg ['Spakenburg Damt'?), Steeds Vooruit Amsterdam, Steeds Voorwaarts Doornspijk, Tempo [Leiden,

Veghel], *Theorie en Praktijk* Haarlem, *De Trictraccertjes* Hulten, *Troesoe* Arnhem [troesoe = Surinaams voor o.a. zetten/schuiven], *De Variant* Oudenbosch, *De Vaste Zet* Geleen, 't *Veldje* Boekel, *Wie Zoekt Die Vindt* [Arnhem, Den Haag] *Zwart Wit* [Almelo, Mook ('86), Ottoland, Utrecht] en de favoriet van Jan de Ruiter: 'T *Is Mar Holt* Drachten!

Wedstrijdinstelling

We hebben al gezien dat dambestuurders dol waren op gezelligheid, voorbeelden (of zelfs helden) en damtechnische termen. Een belangrijke drijfveer is kennelijk ook de instelling waarmee de dammer achter het bord kan gaan zitten. Ook dat levert mooie vondsten op.

Mentale steun

Meestal ging het om pure *Damlust* [Arnhem, Elst, Gouda, Langedijk, Stolwijkersluis en Zuid-Scharwoude] Gezelligheid werd vaak gecombineerd met ambitie: *Vooruitgang* Rotterdam, *Vooruitgang Is Ons Streven* [laat ik ze allemaal(?) eens noemen, VIOS in: Driel, Groningen, Heemstede, Maastricht, Rijswijk, Spierdijk, Surhuizum, Ulrum, Valthermond, Zoutkamp en Zwaagdijk!], *Troch Tinken Sterk* [= Door Denken Sterk] Surhuisterveen, *Door Vriendschap Sterk* Groningen, *Sterk Door Vriendschap* Amsterdam, *Samen Sterk* [Den Haag en Hazerswoude]. *De Eendracht* Tholen, *Steeds Beter* Den Bosch, *Steeds Hooger* Katwijk, *Opwaarts* Zwolle en als de top is bereikt: *Stabiel* Santpoort. Als men *De Krakers* Geleen-Lindenheuvel op bezoek kreeg was het te hopen dat zij tegen verlies bestand waren ... Winnen wil iedereen, maar in Sint Michielsgestel benadrukt men dat daar toch vooral *D'Amateurs* achter het bord te vinden zijn.

Beducht vooruit

De afkorting O.K.K. schreef ik uit als *Oefening Kweekt Kennis*, want daar stond het voor in Baarn en Den Burg, maar blijkbaar staat het ook voor *Oefening Kweekt Kunst* Hem-Venhuizen. Die tweede uitleg komt ook terug in *Strijd en Kunst* Renswoude en *Kunst en Genoegen* De Kwakel. Dat de dammer vooruit wil komen is zonneklaar: *Altijd Lust Tot Oefening* [Gouda, Zevenhoven] *Inspanning Doet Overwinnen*

Schiedam, *Door Strijd Tot Overwinning* Amsterdam, *Sterk Door Oefening* Gouda, *Door Oefening Sterk* [diverse], *Kracht Door Oefening* [Den Haag, Utrecht] *Door Oefening Verkregen* [Den Haag of Delft?] *Uitspanning Door Inspanning* Schiedam, *Door Ambitie Meesterschap* [Dongen en al weer Gouda] en het komt dan eigenlijk neer op: *Slagvaardig* Wamel, *Strijd Met Beleid* Nes (aan de Amstel), *Trainen is Strijden* Utrecht, *Leert Uw Tegenstanders Overwinnen* [Nieuw-Beijerland, Ouderkerk a/d Amstel, Rijnsaterwoude, Roelofarendsveen], *Wez Wis* Kadijk (Fr.). Of, als je niet geweldig damt, toch vooral *Nooit Opgeven Altijd Doorgaan* Nijmegen, *De Volharding* [Eindhoven, Waarland, Wijdenes], *Door Volharding Sterk* Utrecht en *Houdt Stand* [Beilen, Bergum/Burgum (Fr.), Noordbergum, Hoogezand-Sappemeer, dus vooral in het noorden des lands populair].

Leuk zijn ook de waarschuwingen, dan wel adviezen: *Kijk Uit* [diverse], *Kijk Uit en Sla Raak!* Kockengen – afkorting: KUSR! – en *Bezint Eer Ge Begint* Cornjum/Britsum, *Strijt Sonder Spijt* Kampen en *Willen Is Kunnen* [Onderdijk en Schiedam]. En er was een club die al op de feiten vooruit liep of waarvan de leden überhaupt al tevreden achter het bord plaats namen, hoe de afloop ook mocht zijn; *Nooitgedacht* Ter Aar

De Optimist

De meeste namen in deze serie behoren toe aan damverenigingen die algemeen bekend kunnen of konden zijn omdat zij officieel waren; de clubs speelden (of spelen nog steeds) in een competitie mee. Graag neem ik ook een uitzondering op: *De Optimist* was een damclub in huiselijke kring. Ze werd in Nijmegen opgericht door een stel jongemannen, onder wie C.L. Broekkamp, een kleinzoon van C.H. Broekkamp (1856-1934), de bekende damboekenauteur. Het gebeurde in oorlogstijd om wat te doen te hebben in de schuilkelder. Na de oorlog werd geen aansluiting gezocht bij een bond en enkele jaren later hield de club op te bestaan. Hoeveel van dergelijke damclubs zullen er zijn geweest? Namen die nooit in de damliteratuur zijn vastgelegd. *De Optimist* haalde ik uit het boek 'Drie Eeuwen Familieleven' van C.L. Broekkamp zelf (1996).

Wijzigingsvoorstellen UPDB

door Johan Strous

De onderstaande ideeën heb ik naar de UPDB-jaarvergadering op 12 februari gestuurd. Op persoonlijke titel, omdat ons bestuur en de ALV geen interesse hadden. Het risico bestaat nu dat de voorstellen botsen met de belangen van de club.

Zonder argumenten van voor of tegen doe ik de volgende voorstellen.

1. Om te bepalen welk team verder mag na een onbesliste bekerwedstrijd (4-4) moet een lijst van punten worden doorlopen. Hierbij worden ook nog de zwakkere teams bevoordeeld, hetgeen nadelig is voor de UPDB in het uitvaardigen naar het landelijke toernooi. Graag eenvoudig: overwinningen aan de hogere borden tellen zwaarder, en bij vier remises gewoon loten.
2. Deelname aan het bekertoernooi van clubs met een tweede team alleen nadat alle deelnemende clubs binnen het hoofdtoernooi zijn geplaatst, bij huidige omvang (maximaal 16 clubs) een toernooi van vier ronden. Een eventuele voorronde gaat tussen de “2^e teams”. Een inschrijving van een “2^e team” alleen accepteren als de club minimaal 12 bij het district geregistreerde / betalende leden heeft. Indien een club met twee teams doordringt tot de halve finale, dan spelen die teams in die ronde tegen elkaar.
3. Eenvoud ook bij de clubcompetitie: speel in alle klasse volgens hetzelfde schema, bij de huidige omvang het schema van acht teams. Stel de hoofdklasse niet als een aparte klasse voor, want de kampioen heeft tegenwoordig ook geen vervolgrechten. Ook bij gelijk eindigen in alle klasse dezelfde regels, zonder beslissingswedstrijden. Uitstellen van een wedstrijd tot na de finaleronde is niet toegestaan.
4. Deelname van een club met meerdere achttallen aan de clubcompetitie indien de kans op “niet opgekomen” (leeg bord) klein is. Richtlijn: per tweede of derde team ongeveer 10 betalende actieve leden eisen, dus bij 2 teams minimaal 19, bij

3 28 bij het district gemelde leden. De club “gaat een contract aan” (bij wijze van spreken) met het district en de andere teams in de poule, eerlijkheid duurt het langst. Het incomplete team meldt dit tijdig (18:00 uur) aan tegenstander (bordnr); geen melding: sanctie? Deze meldingsplicht zeker laten gelden voor de viertallenklasse.

5. Het aantal leden blijft dalen. Samenwerking van clubs aanmoedigen: gezamenlijke onderlinge competitie, maar ook uitlenen van leden (maximaal 2) voor deelname in een team in de clubcompetitie. Plan voor overstap naar een clubcompetitie van zestallen achter de hand houden, zodat de competitieleider in maart / april een eventuele switch in werking kan stellen.
6. De VOS-toernooien in het voorjaar zijn niet meer zo spannend door afname van aantal clubs en clubs met weinig leden. In agenda schrappen is het advies. Zie verderop alternatief.
7. Een nieuwe kalender: de UPDB organiseert om de 2 weken wedstrijden, bijv. in najaar in even en in voorjaar in oneven weken. In de periode van september tot en met april, met een pauzetje om kerst. Gelijktijdig lopen in deze periode de drie toernooien: clubcompetitie, persoonlijk en beker. De clubcompetitie en de persoonlijke vinden om en om plaats, bijv. in week 40 clubcompetitie en in week 42 persoonlijk. Voor het bekertoernooi wordt per ronde 6-8 weken uitgetrokken, waarbij de UPDB een uiterste datum vaststelt maar het is aan de clubs om een geschikte datum voor de wedstrijd te plannen. De laatst geschikte woensdag in april is gereserveerd voor de gezamenlijke slotronde van de clubcompetitie. Het “persoonlijke” toernooi kan jaarlijks in rondes variëren tussen 7, 8 of 9 rondes, afhankelijk hoe het met de datums uitvalt.
8. Aansluitend op vorige punt: start het nieuwe seizoen (1ste week september ongeveer) met een gezamenlijk VOS-toernooi in de trant van het jubileumtoernooi van Harry de Waard. Maar nu zó dat alle leden kunnen deelnemen, opgave vooraf nodig voor goede organisatie.

Ombudsvrouw Margreet Vermeulen

Damrubriek aan de rand van de afgrond

MARGREET VERMEULEN

De krant onderzoekt zo nu en dan wat u graag leest. Uw voorkeuren zijn niet zaligmakend, want de Volkskrant werkt niet volgens het principe: u vraagt en wij draaien. Neem sport of kunst. Die thema's trekken relatief weinig lezers. Maar een Volkskrant zonder volwaardige sport- en kunstredactie is ondenkbaar.

Maar wat nu als blijkt dat slechts 1 à 2 procent van de lezers een rubriek trouw leest? Ik heb het over de damrubriek. Die wordt door 2 procent van de abonnees altijd of regelmatig gelezen, dat zijn 6400 mensen. Pardon, 6400 mannen.

Moet de krant op zaterdag 320 duizend keer een rubriek afdrukken en landelijk verspreiden voor 6400 mannen? De vraag stellen is hem (bijna) beantwoorden. De hoofdredactie besloot de rubriek te schrappen. Tegelijk met de bridegerubriek, die door 5 procent van de lezers altijd/regelmatig wordt gelezen. Schaken mocht blijven.

Dat lieten de bride- en damliefebbers niet gebeuren. Ze roerden zich op internet, schreven

petities en bestookten de krant met brieven. De hoofdredactie ging om. 'We hebben onderschat hoe belangrijk de rubrieken zijn voor die lezers. Het zijn mensen die de Volkskrant al veertig jaar lezen. En die er al decennia hun zaterdagochtend mee beginnen. We kregen zulke ontroerende mails dat we het gewoon niet over ons hart konden verkrijgen', aldus de plaatsvervangend hoofdredacteur.

Een dammer uit Zeist reageert opgetogen, maar hij vindt toch dat de Volkskrant de 'kleine sporten' stiefmoederlijk behandelt. 'Kleine sporten' zijn alle sporten behalve de grote drie: voetbal, wielrennen en schaatsen. Deze abonnee uit Zeist heeft een vol jaar geturfd hoeveel pagina's de krant in 2013 reserveerde voor voetbal (exclusief uitslagen). Schrik niet: het waren er naar schatting 756 - bijna de helft van alle sportpagina's. 'Voetbal verspreid zich als een schimmel door de krant', foetert hij.

De (45) kleine sporten samen kregen minder ruimte in de krant dan voetbal alleen: 506 pagina's versus 756. En daarover wordt natuurlijk regelmatig bij mij geklaagd door motorcrossers (6 pagina's in 2013), autosporters (9 pagina's in 2013), denksporters (56 pagina's in 2013), vrouwelijke voetballers (niet geturfd), biljarters (1 pagina in 2013) en darters (0 pagina's in 2013).

De chef Sport schrikt niet van de cijfers. 'Je probeert de behoefte van de lezer te volgen. En die zit op maandagochtend niet te wachten op een stuk over de afloop van de handbalcompetitie in Aalsmeer.'

Dat voetbal, wielrennen en schaatsen 70 procent van de sportverslaggeving uitmaakt (volgens de telling van de dammer uit Zeist) verdedigt de chef Sport met verve. 'Als een sport niet meedoet aan het WK, weinig wordt beoefend, een klein aantal

toeschouwers trekt of weinig of geen traditie heeft in Nederland dan houdt het op.' Die aanpak strookt met het motto van de hoofdredactie dat alle kopij interessant en toegankelijk moet zijn voor iedereen. Geen niches dus of hobbyjournalistiek.

Dat de 'grote drie' 70 procent van de beschikbare ruimte opslurpen, vind ik wel erg veel. Maar de criteria van de sportredactie en hoofdredactie begrijp ik. Terecht is over darts in de eerste week van 2014 al meer geschreven dan in heel 2013 bij elkaar, nu een Nederlander het WK heeft gewonnen.

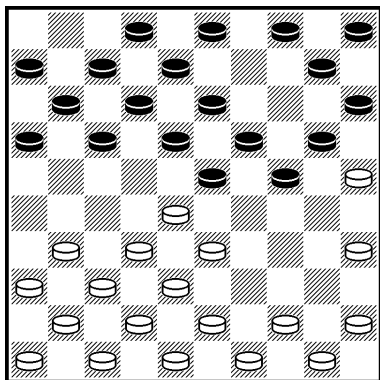
Wat gebeurt er als we de criteria van de sportredactie loslaten op de dam- en bridegerubriek? Nederlandse dammers zitten nog altijd in de buurt van de top en Nederlanders dammen al sinds de 16de eeuw. Daar staat tegenover dat de dambond slechts negenduizend leden heeft en dat de sport weinig toeschouwers trekt.

Bridgetoernooien veroorzaken evenmin een volksooploop. De bridegebond hoort wel bij de grotere bonden, met circa honderdduizend leden. Nederlandse bridgers spelen aan de top.

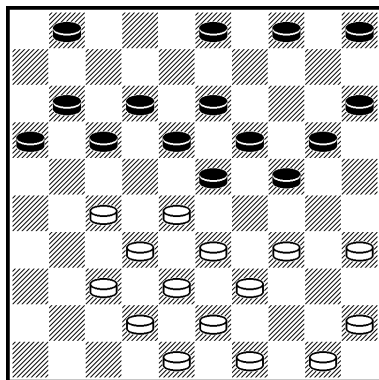
Redenen genoeg om regelmatig te schrijven over deze denksporters. Maar wekelijks aandacht, in de vorm een rubriek die voor de leek - laten we eerlijk zijn - abacadabra is, ligt niet erg voor de hand. Vooral niet omdat van de paar duizend lezers die de damrubriek lezen, de helft niet naar het diagram kijkt en vrijwel niemand de hele partij doorneemt. Dat zijn leesscores waarmee de denksportrubrieken aan de rand van de afgrond blijven staan.

De Ombudsvrouw behandelt vragen, klachten, op- en aanmerkingen over de inhoud van redactionele

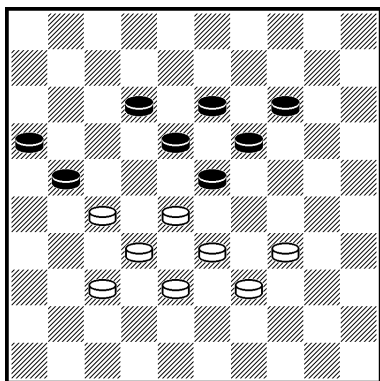
Achterkantjes

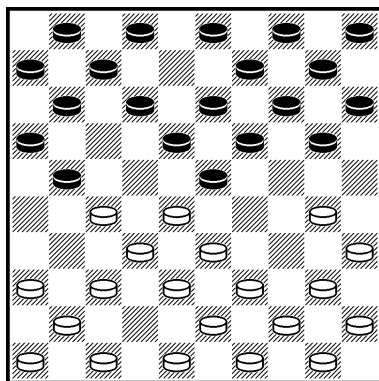
-1- 4-9?

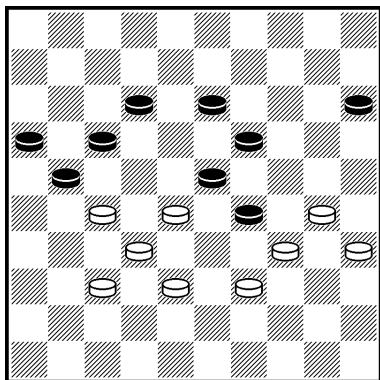
-2- forcing

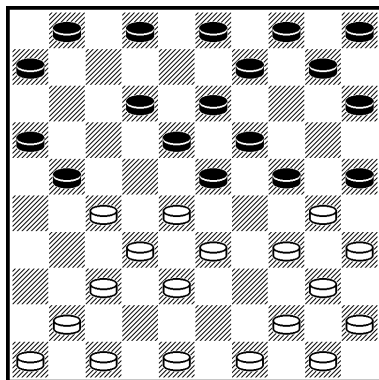
-3- beste zet wit?

-4- 20-24?

-5- forcing

-6-